

Detaljplan för Del av Västerås 4:85 och 4:86, Vedbo, Västerås Dp 1888

PLANBESKRIVNING

2020-03-17

LAGA KRAFT 2020-09-30

Utökat förfarande

Stadsbyggnadsförvaltningen, Västerås stad

Diarienummer 2016/00720

Stadsbyggnadsförvaltningen
721 87 Västerås
021-39 00 00 • www.vasteras.se

VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
PLANFÖRSLAG	4
Övergripande gestaltningsidé	5
Bebyggelse	5
Mark och natur	6
Infrastruktur.....	13
Risker och störningar.....	15
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING.....	21
Organisationsfrågor	21
Fastighetsrättsliga frågor	21
Tekniska frågor.....	22
Anmälan och tillstånd.....	22
Ekonomiska frågor	23
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	24
Miljökonsekvenser	24
FÖRUTSÄTTNINGAR	27
Tidigare ställningstaganden.....	27
Bebyggelse	27
Mark och natur	29
Infrastruktur.....	32

INLEDNING

Syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en höjning av Vedbobacken med 15 meter. Detta för att kunna förlänga pister, skapa en ytterligare nedfart och få högre fallhöjd. Även en ny servicebyggnad med restaurang, fler parkeringsplatser och en ny dagvattendamm möjliggörs.

Ägoförhållanden

Västerås stad äger marken inom planområdet. Vedbobackens ekonomiska förening står för skötsel och drift av skidanläggningen.

Politiska beslut

Byggnadsnämnden beslutade § 13, 2018-01-25, att ge Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för området. Kommunfullmäktige beslutade § 139, 2020-05-07, att anta detaljplanen och godkänna miljökonsekvensbeskrivningen.

Planhandlingar

- Plankarta med illustrationsplan och grundkarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning

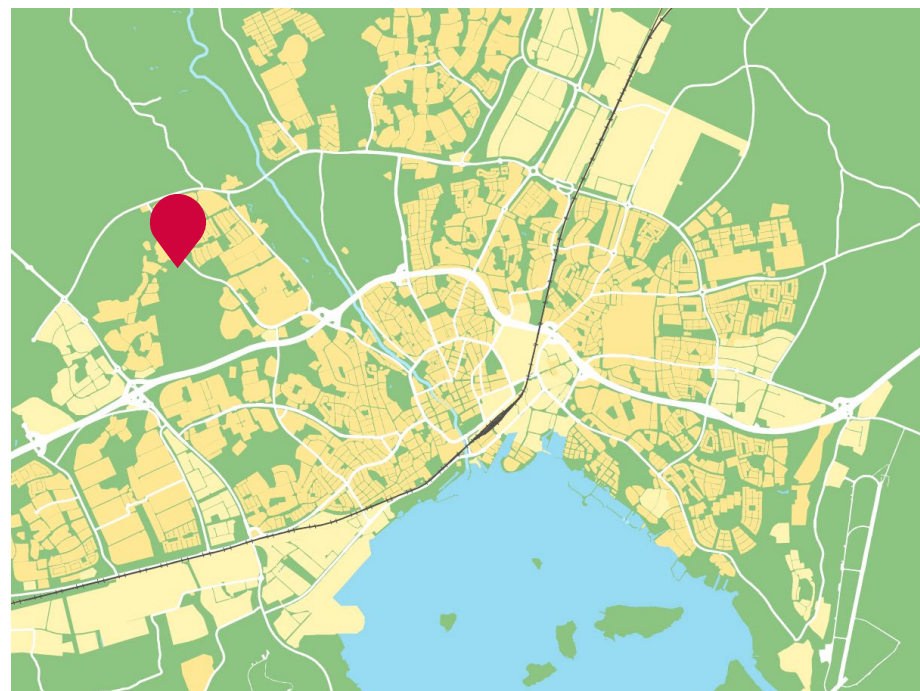
Utredningar

- Miljökonsekvensbeskrivning, *Calluna*, 2019-02-26, rev: 2019-11-15
- Arkeologisk utredning, *ArkeoLogistik*, 2018-12-10
- Trafikutredning, *Ramböll*, 2018-10-12
- Bullerutredning för verksamheter, *Bjerking AB*, underkonsult till *Ramböll*, 2019-11-11, rev. 2020-03-05
- Inventering av dagfjärilar och gaddsteklar, *Calluna*, 2018-09-28

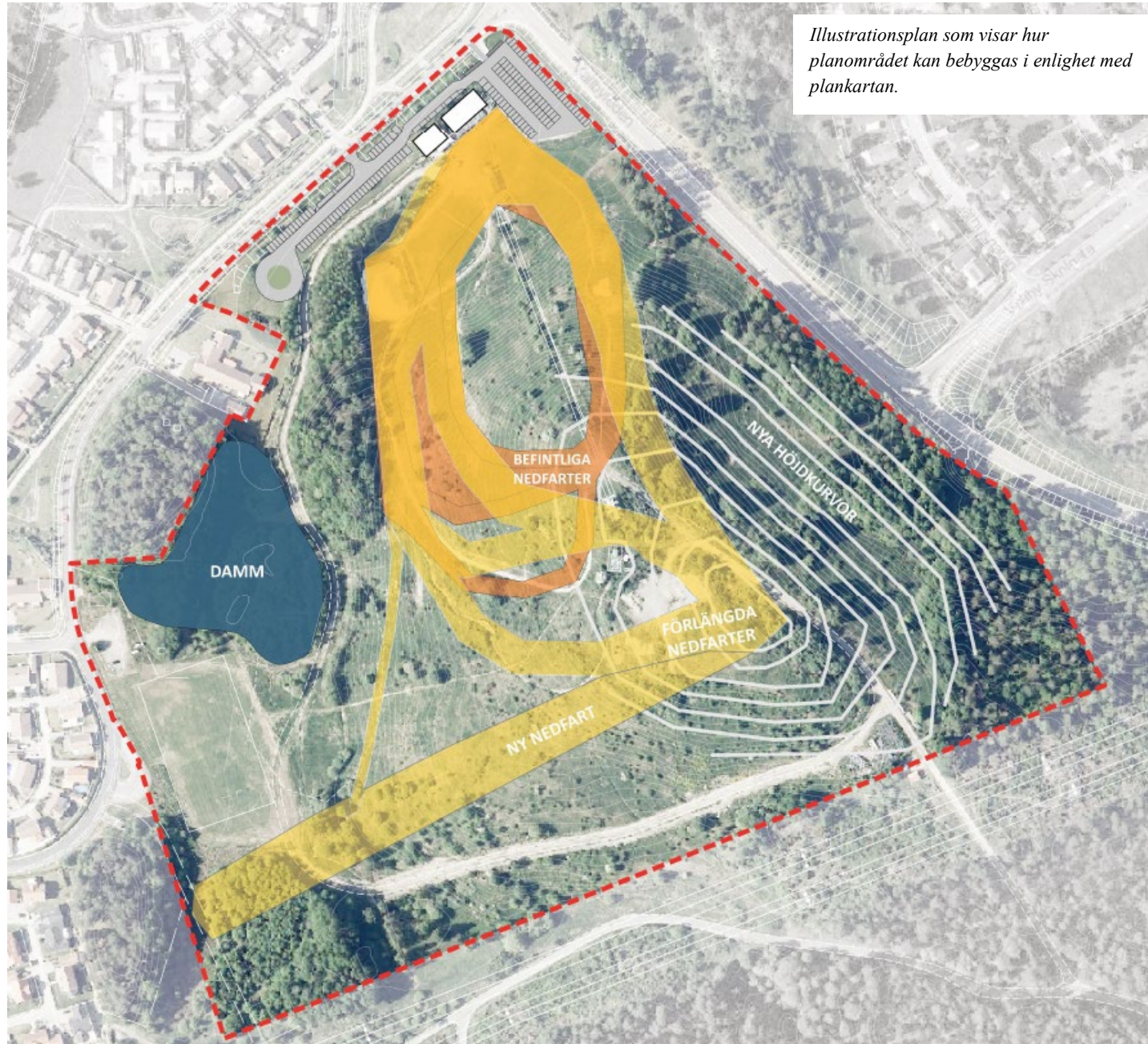
- Geoteknisk undersökning, *Loxia group*, 2017-04-25, rev: 2018-08-17 (Observera att dammen har utretts ytterligare och en separat utredning finns gällande detta, se *Planerad dagvattendamm*. Därför är text som handlar om dammen i den geotekniska undersökningen inaktuell.)
- Planerad dagvattendamm, *Loxia group*, 2019-08-22, rev: 2019-09-20
- Dagvattenutredning, *SWECO*, 2018-07-04, rev. 2019-10-18
- Solstudie, *Loxia group*, 2017-05-17
- Kornknarrsinventering, *Västmanlands Ornitologiska Förening*, 2019-07-25

Läge

Storlek planområde: ca 19 hektar

PLANFÖRSLAG

Illustrationsplan som visar hur planområdet kan bebyggas i enlighet med plankartan.

Övergripande gestaltningsidé

- Höja Vedbobacken med cirka 15 meter och bredda området för att kunna förlänga pister, skapa ytterligare nerfarter och få högre fallhöjd.
- God gestaltad servicebyggnad och nytt garage för bättre anpassning till verksamhetens behov.
- En ny damm som både är estetiskt tilltalande och fungerar som dagvattenmagasin där vattnet kan användas för konstsnö.
- God trafikmiljö med:
 - Nya parkeringsplatser, både cykel- och bilparkering
 - Ny in- och utfart till området

Bebyggelse

Bebyggelse

Planförslaget innebär att centrumverksamhet tillåts i planområdets norra del (C). Inom centrumändamål kan flera olika verksamheter ingå, så som butiker, restauranger, kontor, föreningslokaler, med mera. Totalt tillåts nya byggnader i detta område med en total BTA om maximalt 800 kvm. Bebyggelsen föreslås begränsas till en nockhöjd på 13 meter. **(nockhöjd <13>)**.

Illustrationen visar hur den nya servicebyggnaden kan se ut från utsidan. Illustration: White

Illustrationen visar hur den nya servicebyggnaden kan se ut från insidan. Illustration: White

Solstudie

En solstudie har gjorts på förslaget av Loxia group. Resultat för höst- och vårdagjämning visar att höjningen av Vedbobacken kommer att påverka en del fastigheter genom slagskuggor under vissa tidpunkter. Kl 7 på morgonen visar solstudien att 10 fler fastigheter än tidigare påverkas av slagskuggor från den nya toppen av Vedbobacken.

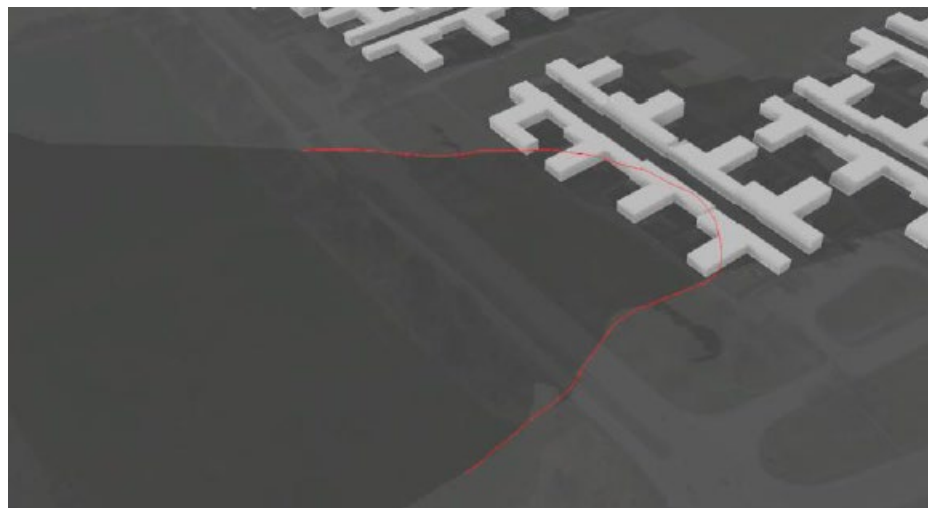

Detta är dock tillfälligt, och kl 8 visar solstudien att slagskuggorna från den nya toppen har passerat och inte längre påverkar några fastigheter.

På eftermiddagen kl 16, vid vår- och höstdagjämning påverkas en fastighet öster om planområdet av slagskuggor från den nya toppen.

Kl 17 är det fyra fastigheter som påverkas av slagskuggor från den nya toppen.

Utförligare redovisning av slagskuggor från den nya toppen finns i solstudien.

Mark och natur

Natur/park

En del av planområdet planläggs som natur (**NATUR**) och park (**PARK**) inom allmän platsmark. Syftet med detta är att området markerat natur består i huvudsak av friväxande grön- och skogsområden, medan området markerat park består i huvudsak av en större gräsyta. Även anlagda gångstigar, motionsslingor och gång- och cykelvägar ingår både inom användningen natur och park.

Området där skidpisterna planeras finnas ingår i kvartersmark under användningen friluftsliv och skidbacke (**N₁**). Inom användningen ingår exempelvis informationsskyltar och tillhörande servicebyggnader som är nödvändiga för drift av anläggningen. Skidverksamhetens område planeras hållas öppet för allmänheten, förutom vid de tidpunkter då området/delar av området av säkerhetsskäl behöver vara avstängt på grund av drift.

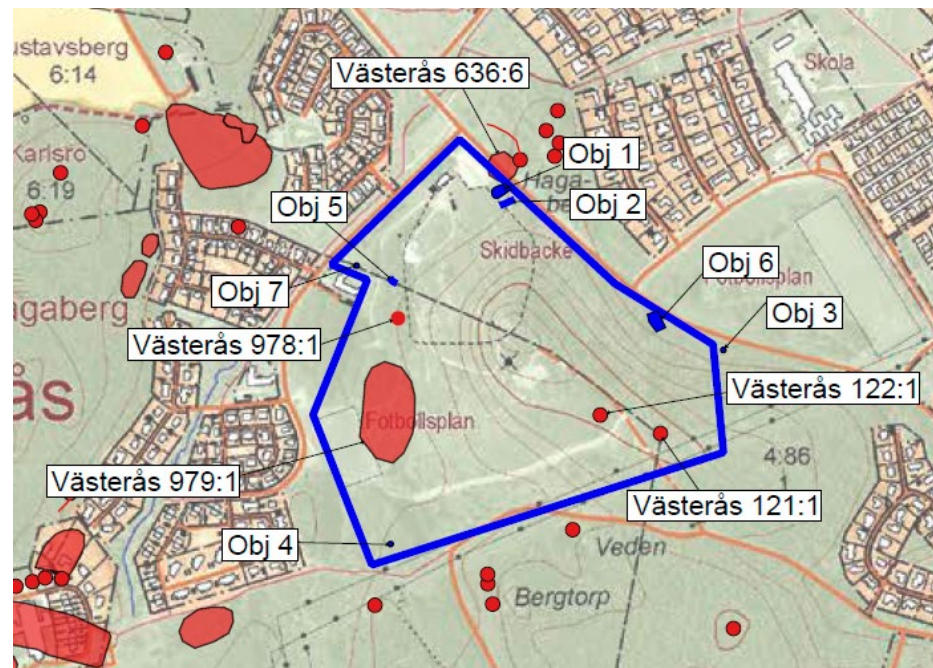
Då stora mängder fyllnadsmassor kommer att behövas för att höja backens topp med 15 meter finns risk att massor som innehåller frön från invasiva arter enligt EU-förordning (2014/1143) kommer med. Fyllnadsmassor bör därför inte tas från platser där invasiva arter finns. Det är fastighetsägaren som är skyldig att bekämpa invasiva arter på den egna fastigheten.

Västerås stads naturvårdskompetens bedömer Vedbobacken som ett område med begränsade naturvärden, men som med enkla åtgärder skulle kunna få högre naturvärden. I samband med utbyggnaden planeras åtgärder som ökar tillgången på bosubstrat för marklevande gaddsteklar. Detta görs genom att skapa ytor med blottad jord/grus, att tillföra sand till området och skapa mindre sandytor eller anlägga bibäddar, att bibehålla en spridd och heterogen buskvegetation, behålla sälj där det går samt tillföra död ved.

Slitage vid Vedbobacken sker i huvudsak vintertid då skidbacken används. En ny störning i öppen mark vintertid, i den västra delen av planområdet, kan även ha positiv effekt för både insekter och fåglar.

Fornlämningar

Kända fornlämningar finns i området. En arkeologisk utredning har genomförts och resultatet från den finns kortfattat beskrivet under förutsättningar i detta dokument och mer utförligt beskrivet i rapporten som finns som bilaga till planhandlingarna. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen. Markingrepp får inte ske utan tillstånd från Länsstyrelsen.

Fornlämning 121:1 har i samråd med Länsstyrelsen bedömts kunna vara kvar och bevaras i befintligt skick. Fornlämningen skyddas i planförslaget genom att kvartersmarken börjar 20 meter från fornlämningen. Fornlämningen bedöms ha en diameter på 14 meter och plangränsen är placerad strax norr om fornlämningen. Stensättning Västerås 978:1 som bedömts som fornlämning bedöms inte påverkas av utbyggnadsförslaget och skyddas i planförslaget (**prickmark, upplysning i plankartan**). Även objekt 7, ett skålgropsblock som bedömts som fornlämning skyddas i planförslaget (**prickmark, upplysning i plankartan**).

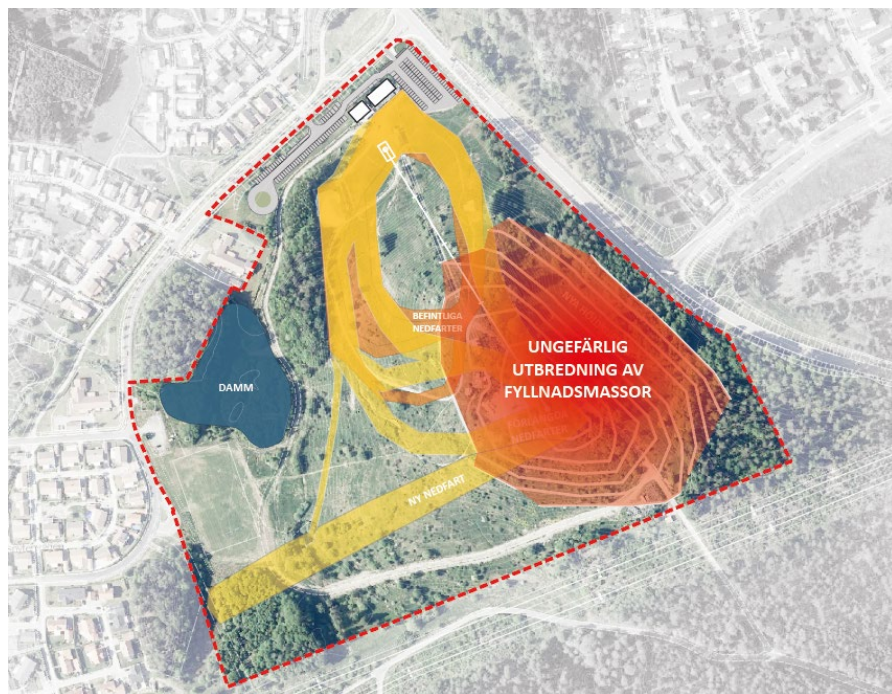
Stads- och landskapsbild – konsekvenser av planförslaget

Förändrad visuell karaktär

Det är tydligt att den visuella påverkan som en högre topp kommer medföra har störst påverkan för de bostäder och övriga fastigheter som finns närmast

Vedbobacken. Detta eftersom toppen längre bort kommer att skymmas av trädmassor som perspektivmässigt blir högre då det är närmare betraktaren.

Planförslaget innebär att backens topp höjs med 15 meter, vilket i sin tur innebär att nya massor behöver påföras för en stor del av backen. Där massor kommer att påföras behöver växtlighet tas ned, det handlar främst om växtlighet mot Vallbyleden. Under den period som backen tillförs massor, och under en period efteråt innan ny växtlighet har hunnit etablera sig, kommer den nya toppen synas mer från omgivningarna eftersom det inte finns lika mycket träd och buskar som skymmer sikten framför.

Planförslaget innebär också att en ny damm och en ny nedfart på västra sidan av toppen skapas. Eftersom planområdet redan idag nyttjas som skidbacke förändras inte landskaps- eller stadsbilden anmärkningsvärt av en ytterligare nedfart. En del växtlighet behöver tas ner för skidverksamhetens funktion i

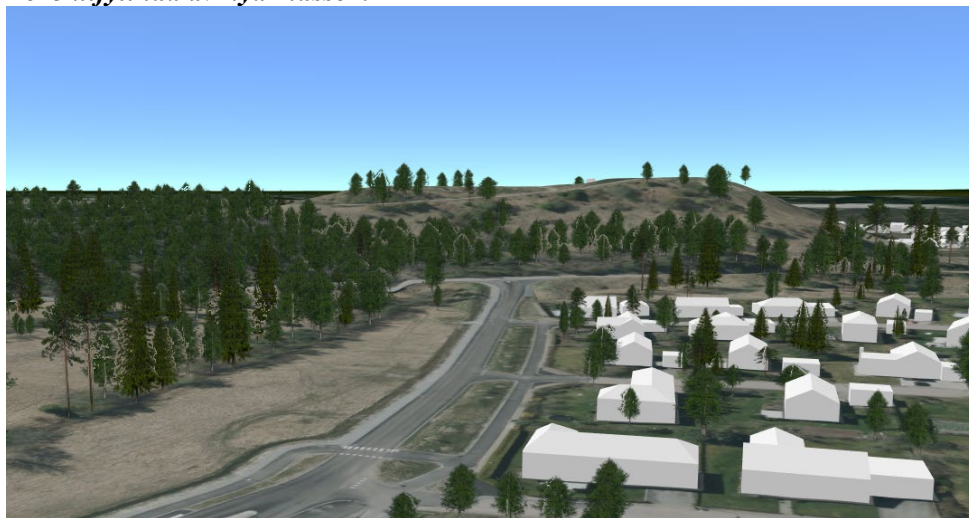
anslutning till den nya nedfarten. Detta kommer att ha en visuell påverkan framför allt från västra sidan om backen. För att skapa en ny damm behöver också en del växtlighet tas ned, vilket också innebär en visuell påverkan på västra sidan. En ny damm kan också innebära att estetiska och biologiska värden tillförs till platsen.

Betraktelsevinklar

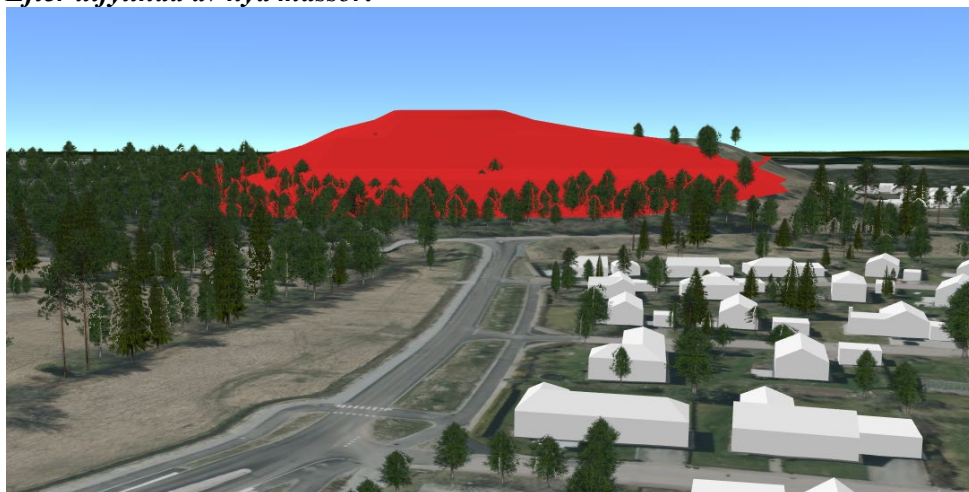
Efterföljande bilder har skapats i en digital 3D-modell och visar betraktelsevinklar från nordöst, norr och väster om Vedbobacken. Detta eftersom det är åt dessa håll som planområdet angränsar till befintliga bostäder. Från söder skymmer Vedboskogen den nya toppen, och eftersom det inte finns befintliga bostäder direkt söder om backen kommer denna betraktelsevinkel inte att påverkas nämnvärt.

Fågelperspektiv från nordöst:

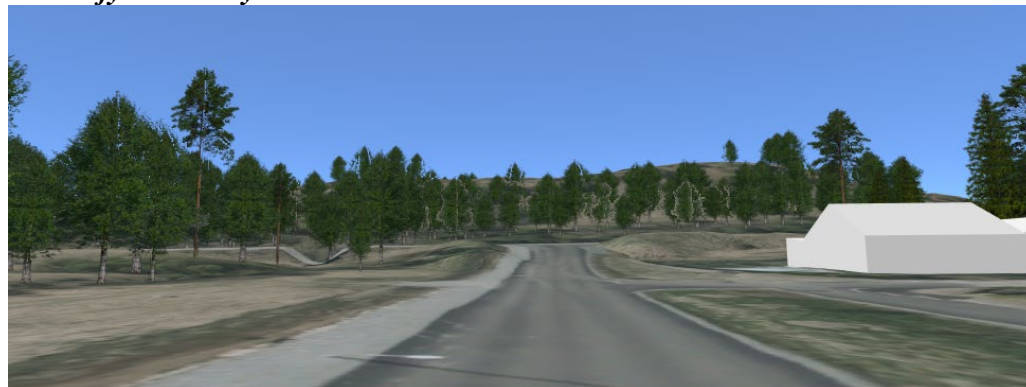
Före utfyllnad av nya massor:

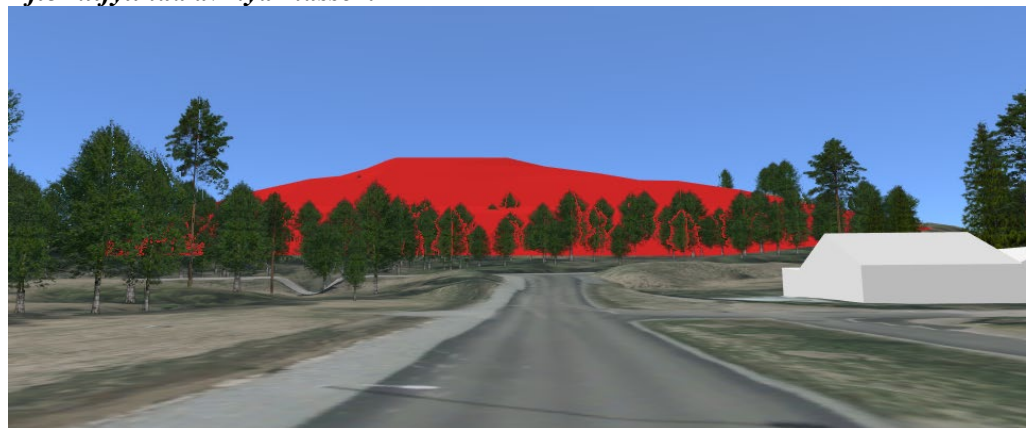
Efter utfyllnad av nya massor:

*Ögonperspektiv från Vallby Skolgata:
Före utfyllnad av nya massor:*

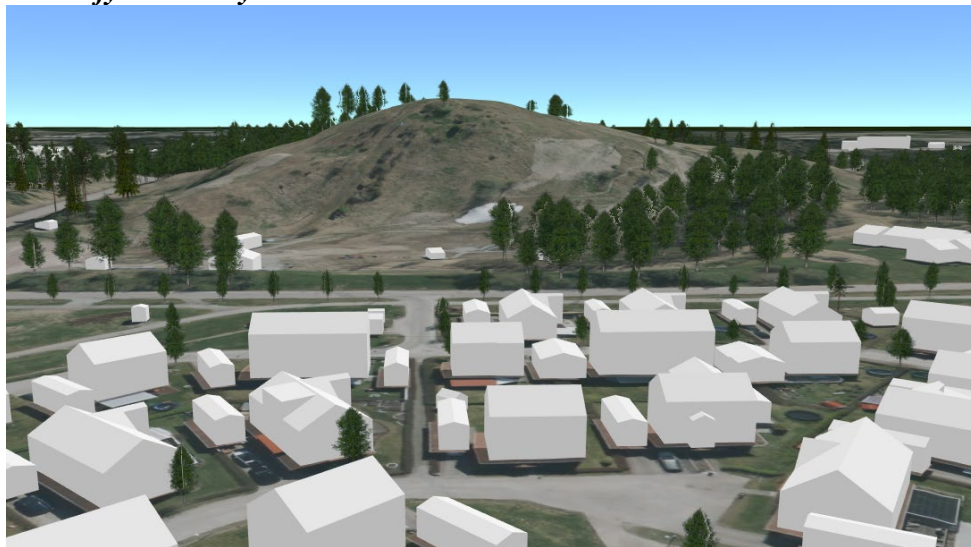

Efter utfyllnad av nya massor:

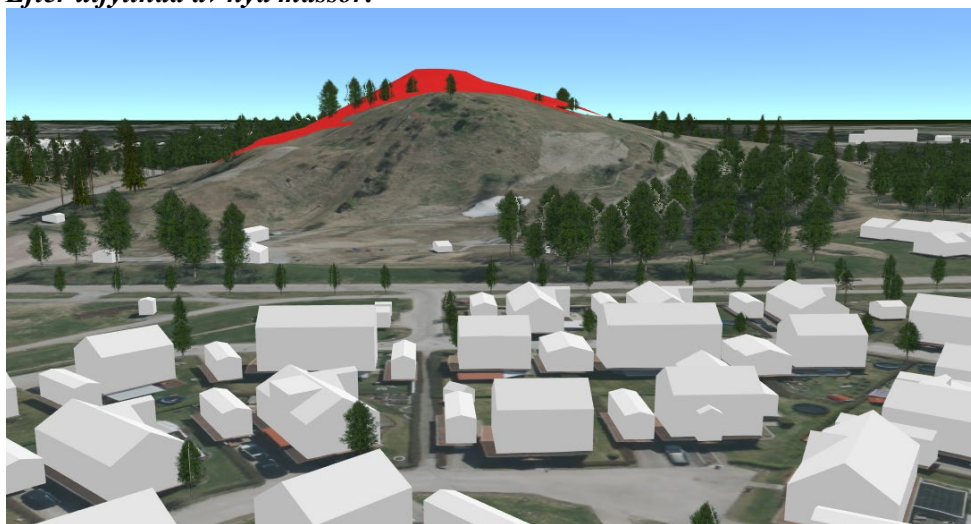

Större delen av de nya massorna kommer att påföras söder- och österut om befintlig topp, vilket gör att höjningen hamnar närmast befintliga bostäder som finns nordöst om planområdet. Det är således från denna betraktelsevinkel som förändringen blir som störst.

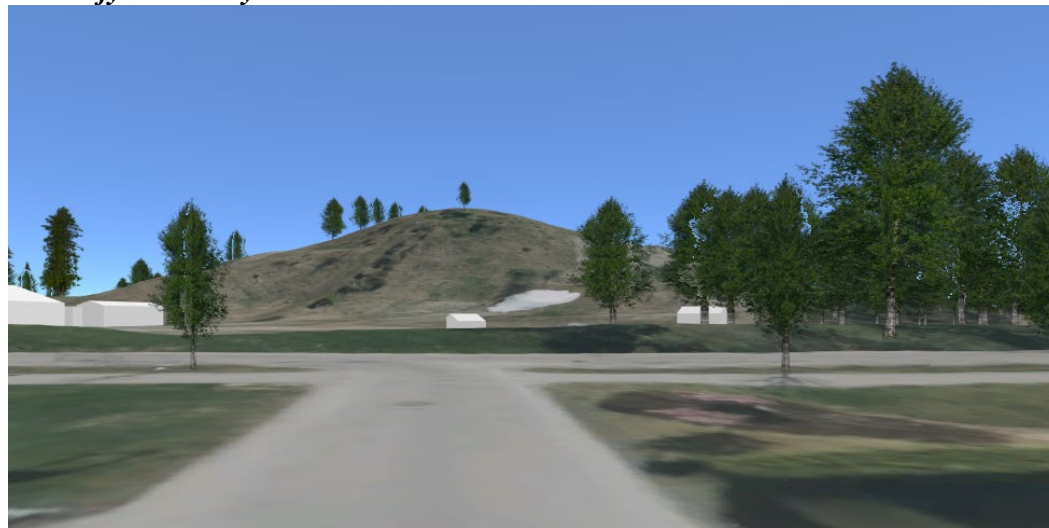
*Fågelperspektiv från norr:
Före utfyllnad av nya massor:*

Efter utfyllnad av nya massor:

*Ögonperspektiv från infarten till Mäsenvägen:
Före utfyllnad av nya massor:*

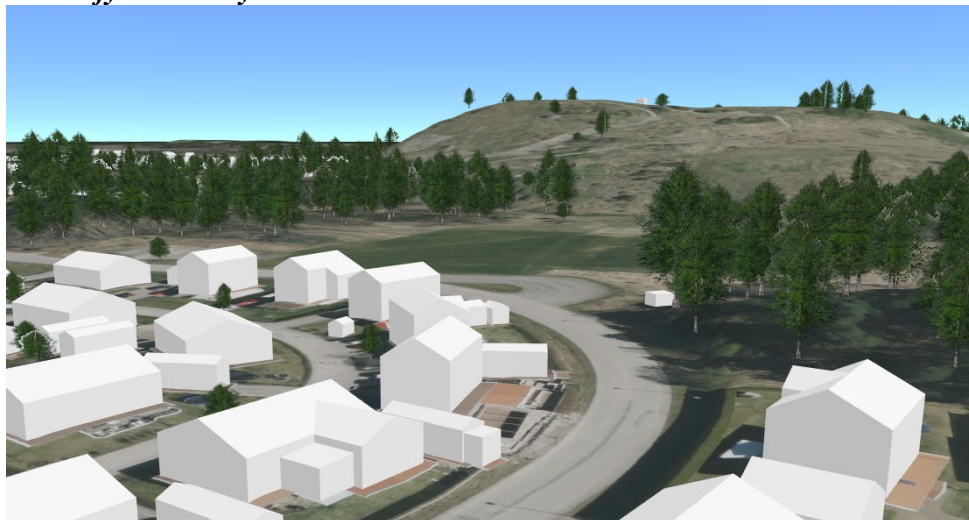

Efter utfyllnad av nya massor:

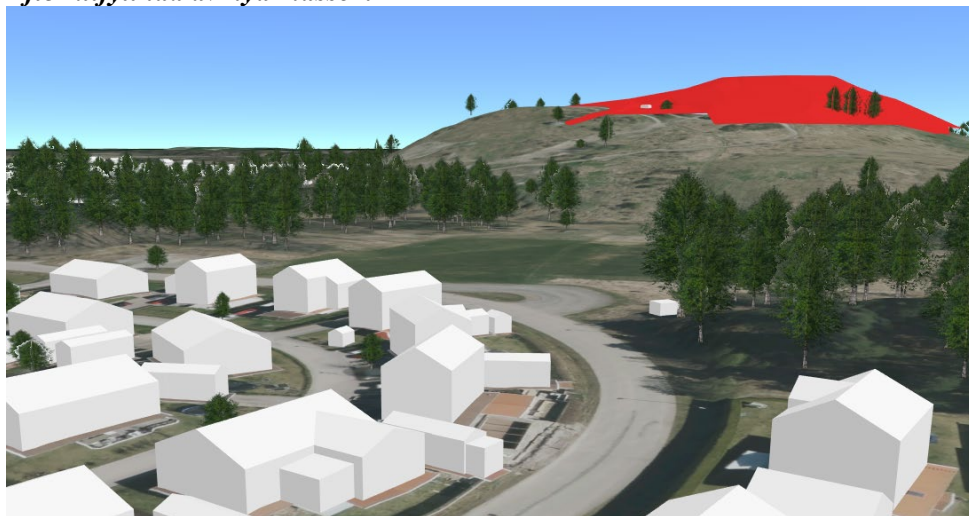

Från norr kommer höjningen av backen inte påverka landskaps- eller stadsbilden eftersom höjningen knappt syns från ögonhöjd.

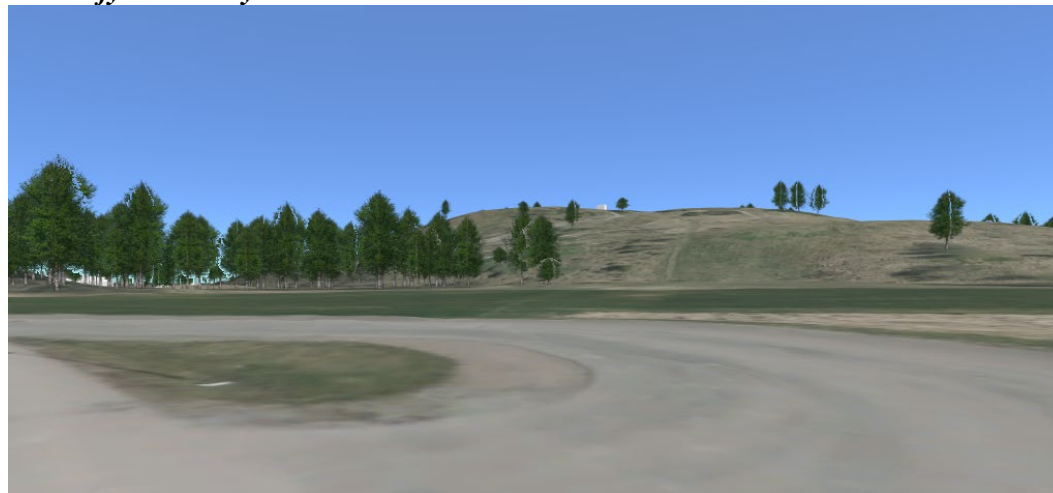
*Fågelperspektiv från väster:
Före utfyllnad av nya massor:*

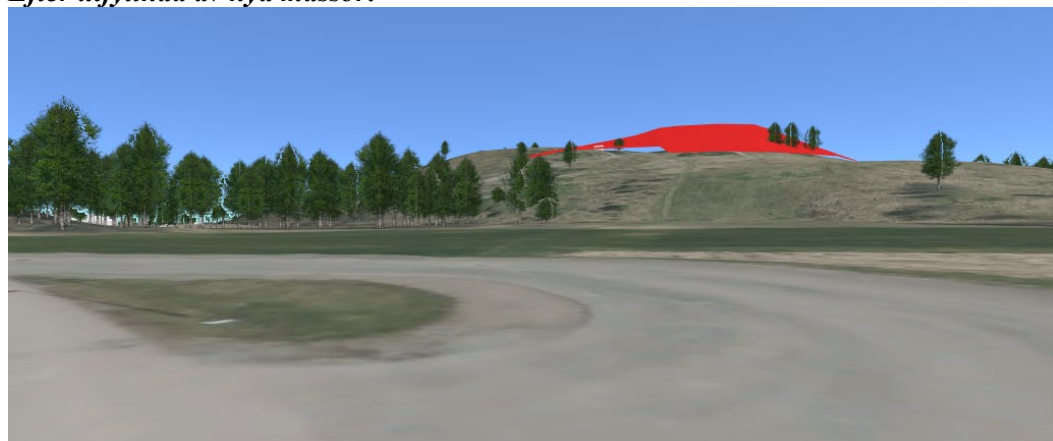
Efter utfyllnad av nya massor:

*Ögonperspektiv från Hagabergsgatan, i anslutning till vändplanen:
Före utfyllnad av nya massor:*

Efter utfyllnad av nya massor:

Från västra sidan om backen kommer höjningen ha en viss påverkan på landskaps- och stadsbilden, eftersom en liten del av höjningen blir synlig från detta perspektiv.

Rekreativvärden

I och med planförslaget kommer de rekreativvärden som finns idag att öka och förstärkas. Det handlar främst om att skidverksamheten kan utvecklas i och med den högre fallhöjden, förlängda pister och utökning med ytterligare en nedfart. Att etablera ett nytt servicehus och nya liftrar bidrar också till ökad attraktivitet för området. Under sommarhalvåret förbättras även möjligheterna för downhill-cykling då en ny sittlift föreslås som även kan användas för att transportera upp cyklar.

Generellt sett används en park mer ju mer omväxlande den är. Därför kan även föreslagna damm bidra till att fler utnyttjar området, då dammen bidrar till en mer varierad upplevelse av området.

Slutsats

Sammantaget kommer stads- och landskapsbilden förändras till viss del, främst kommer detta att synas från nordöst. En del växtlighet behöver tas ner i samband med påförandet av massor och anläggandet av en damm samt anläggandet av en ny nedfart. Det är dock troligt att ny växtlighet kommer att etableras succesivt, och en ny damm kan också tillföra både estetiska och biologiska värden. Störst värde har Vedbobacken idag för allmänheten i form av utbudet av rekreation, vilket kommer att påverkas positivt av planförslaget.

Tillgänglighet

Planförslaget innebär att allmänhetens tillgång till allmän platsmark inom planområdet säkerställs (**NATUR** och **PARK**).

I plan- och bygglagen ställs krav på att byggnader ska utformas så att de är tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Den föreslagna bebyggelsen kommer således vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Geotekniska förhållanden

Rödmarkerade ytor i bilden ovan visar de ytor som har förutsättningar för ras och skred. Stabilitetsförhållanden beskrivs i den geotekniska undersökningen som gjorts, där det bland annat framgår att genom att höja backens topp med cirka 15 meter och förskjuta toppen mot sydost kommer de eventuellt mer känsliga delarna inom norra och västra delen av backen ej att tillföras ny last. Lasten från uppfyllnaden kommer istället att ske på fyllning som vilar på en fast botten av morän och/eller berg. Genom att utföra uppfyllnaden så att släntlutningen begränsas till 1:2,5 erhålls fortsatt god stabilitet inom Vedbobacken.

För den nya nedfarten i sydväst kommer dock en viss uppfyllnad att ske i den nedre delen av backen. Stabiliteten har här kontrollerats för en upp till 5 m hög markuppfyllnad och stabiliteten uppfyller säkerhetsklass 2 om uppfyllnadens

slänter ej utförs brantare än lutning 1:2,5. Om större uppfyllnad sker kan släntlutningen behöva fläckas ut för att säkerställa stabiliteten. Det är dock viktigt att inga diken grävs vid den västra och norra släntfoten utan ytterligare geoteknisk kontroll, eftersom detta skulle kunna innebära risk för mindre skred.

En markteknisk undersökning om dammens utformning har gjorts av Loxia group. Den utgår från en effektiv dammvoly m på 20 000 m³ och redovisar bland annat geotekniska förhållanden för den föreslagna dammen. Lerdjupen varierar inom området där dammen planeras och påverkar hur djupt det går att schakta innan det påverkar grundvattennivåerna. För att inte påverka grundvattennivåerna regleras att lägsta markhöjd till +23 meter över nollplanet i plankartan (**n₁**). Även släntlutningar för dammen begränsas till max 1:3 för att utformningen ska vara säker ur ett geotekniskt perspektiv (**n₂**). Det förutsätter bland annat att en tillfällig sänkning av grundvattennivåerna i området behöver göras vid anläggandet av dammen och att dammduk behöver användas för vissa delar av dammen. Undersökningen påpekar också att en annan aspekt att beakta är att det ej kan uteslutas att även berg förekommer över dammens planerade bottennivå. Detta kan då medföra behov av bergsprängning för att ej gå miste om dammvoly m eller att kompensera för detta genom att förändra dammens utsträckning. Mer utförlig redogörelse finns i utredningen som bilagts planhandlingarna.

Projektering av dagvattenmagasinet skall ske i samråd med geotekniker. Kompletterande geotekniska undersökningar kan krävas längre fram i processen.

Infrastruktur

Parkering och angöring

En trafikutredning har gjorts och planförslaget har anpassats efter resultatet från denna utredning. Planförslaget innebär att en ny in- och utfart till bilplatsparkeringen föreslås på motsatt sida Mäsenvägen. Detta gör att den nya anslutningen tillsammans med Hagabergsgatan och anslutningen till

Mäsenvägen bildar en fyrvägs korsning. Detta för att skapa en mer trafiksäker anslutning och underlätta för framkomligheten för biltrafiken på Hagabergsgatan. Den befintliga in- och utfarten som är placerad nära Vallbyleden föreslås behållas men endast vara tillgänglig för gång- och cykeltrafik.

Förslaget innebär att fler parkeringsplatser för bilar och cyklar skapas, totalt handlar det om ca:

- 138 parkeringsplatser för bilar, varav 6 parkeringsplatser för rörelsehindrade (58 parkeringsplatser är nya och cirka 80 parkeringsplatser är befintliga)
- 2 parkeringsplatser för bussar
- 40 parkeringsplatser för cyklar

Förslaget möjliggör även för att fler parkeringsplatser kan skapas om efterfrågan uppstår i framtiden. I planförslaget går det därför utrymmesmässigt att få plats med både fler bilparkeringsplatser och cykelparkeringsplatser.

Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer att bevaka hur parkeringsfrågan utvecklas och ser över möjligheten att reglera Hagabergsgatan med parkeringsförbud. När det gäller större evenemang har även en gräsyta på norra sidan om Hagabergsgatan använts för bilparkering tidigare, vilket även fortsättningsvis kommer att prövas från fall till fall av teknik- och fastighetsförvaltningen.

En vändplan föreslås placeras en bit väster om in/utfarten till parkeringsytan och är dimensionerad för att lastbilar och boggibussar ska kunna vända utan att behöva backa.

Norr om planområdet pågår just nu ett arbete med en fördjupad översiktsplan för Sätra. I och med detta utreds även gång- och cykelkopplingar till och från området, vilket i ett senare skede även kan komma att påverka gång- och cykelkopplingar till Vedbobacken.

I övrigt föreslås inga förändringar för gatunätet i samband med planförslaget.

Avfallshantering

Avfall ska hanteras enligt Västerås stads lokala renhållningsordning. Planen ska även följa Västerås stads ”Råd och anvisningar för avfallsutrymmen och transportvägar”. Hämtningsplats för avfall ska utformas efter Arbetsmiljöverkets krav på körvägar, vändplatser och angöringsplatser. Avfallshanteringen ska följa kommunens riktlinjer om källsortering och sorteras inom fastigheten i miljöbod, underjordsbehållare eller liknande. Det är bra att planera miljöboden så att den utöver mat och restavfall även inrymmer utsortering av förpackningsmaterial, glas och tidningar.

Trafikbuller

Trafikutredningen som gjorts behandlar även trafikbuller. Kortfattat visar den att trafikökningen som prognostiserats vid en utbyggnad av Vedbobacken ger en så pass liten ökning av bullernivåerna att det knappt märks.

Teknisk försörjning

Flera ledningar går genom planområdet, bland annat elkablar som måste flyttas där ny bebyggelse föreslås placeras. Inga nya byggnader får placeras över ledningar. Fibra har också ett ledningsstråk som går över Vedbobacken och en anslutning till mobilmasten som måste beaktas (**u-område**). Flyttkostnader av befintliga ledningar och kablar bekostas av exploitören.

Dagvatten och översvämning

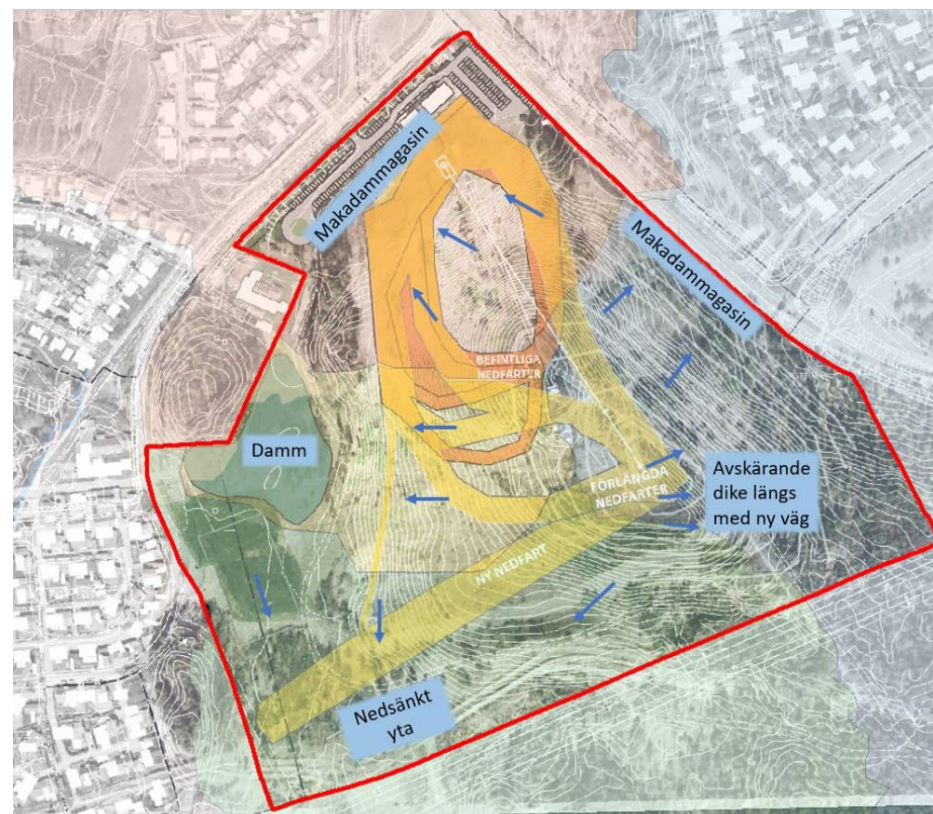
En dagvattenutredning har gjorts, vilket detaljplanen har anpassats efter. Utredningen visar bland annat att utifrån SMHI:s kartering av tillrinningsområden bedöms Mälaren - Västeråshamn (SE660825-154247) och Svartån mellan Västeråsfjärden/Mälaren och Skultuna (SE661626-153765) vara recipienter för vatten som avrinner från planområdet.

Norr om befintlig gräsyta möjliggörs för ett dagvattenmagasin på omkring 20 000 m³ (**E₁**). För att inte påverka grundvattennivåerna regleras att dammen maximalt får sänkas till +23 meter över nollplanet i plankartan (**n₁**). Läs mer

om geotekniska förhållanden i avsnitt *mark och natur > Geotekniska förhållanden* eller i den separata utredningen om planerad dagvattendamm som bilagts planhandlingarna.

Det är viktigt att dammen utformas omsorgsfullt med ett naturligt uttryck som passar in i omgivande miljö. Dammen kan bidra till att området uppfattas som mer variationsrikt och intressant, om den utformas på ett bra sätt.

Dagvattenutredningen ger förslag till systemlösning för dagvattenhanteringen inom planområdet, vilket visas i bilden nedan.

Följande punkter anses viktiga för att området ska få en väl fungerande dagvattenhantering:

- Marken där dikena samt dammen ska ligga inom planområdet låses. **(NATUR/PARK, n₃)**
- Takvatten hanteras ytligt ovan mark. **(byggnadsteknisk bestämmelse)**
- Skyfallsvägar säkras så att byggnader inom planområdet och bostadsområden nedströms inte riskerar att skadas. **(byggnadstekniska bestämmelser/NATUR/PARK/N₁)**
- Färdigt golv på byggnader som inte tillåts översvämmas ska anläggas minst 0,2 meter över Hagabergsgatan. **(byggnadsteknisk bestämmelse)**
- Inga verksamheter som kan påverka yt- och grundvattnen negativt planeras inom området.
- Dagvattenmängden bedöms i och med planens genomförande att minska genom anläggandet av dagvattendammen, vilket stämmer överens med Västerås stads policy och handlingsplan för dagvatten.
- Det kommer att finnas anläggningar med tillräcklig kapacitet för rening och fördröjning av dagvatten från tillkommande bebyggelse.

För att ha kvar en flexibilitet i detaljplanen och inte låsa exakt plats eller lösning för dagvattenhantering **(NATUR/PARK, n₃)** anges större ytor än vad som krävs för hanteringen av dagvattnet och en flexibilitet vid val av lösning. Att takvatten hanteras ovan mark och att färdigt golv för byggnader anläggs 0,2 m ovan Hagabergsgatan anges genom **byggnadstekniska bestämmelser** i plankartan. För att säkra skyfallsvägar i området anges i dagvattenutredningen att höjdsättningen för byggnaderna är viktig, vilket säkerställs i de **byggnadstekniska bestämmelserna**. I dagvattenutredningen anges även att utkastare är lämpligt och rekommenderade lutningar från byggnaderna. Dock är det detaljerade tekniska lösningar som är olämpliga att ange i plankartan. Att reglera marken med användningarna **natur- och parkmark samt friluftsliv/skidbacke** bedöms komplettera de **byggnadstekniska bestämmelserna** för att säkra skyfallsvägar.

Genomförandet av planen bedöms inte medföra en negativ inverkan på gällande miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster, avseende god kemisk och ekologisk status för ytvatten samt grundvattnets kemiska och kvantitativa status. Detta förutsätter att området är fritt från markföroreningar och att rekommenderade åtgärder i dagvattenutredningen för rening av vägdagvatten genomförs. Bedömningen att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kommer att kunna följas baseras på att:

Risker och störningar

Olycksrisker och förutsättningar för räddningsingripanden

Inga olycksrisker

Inom planområdet planeras inga verksamheter som kan medföra stora olycksrisker inom eller utanför planområdet. Planområdet ligger inte heller inom någon känd riskkällas riskområde, således finns inga riskkällor utanför planområdet som kan påverka människor och miljö inom planområdet.

Framkörningstider:

Räddningsstyrkans framkörningstid får inte enligt aktuellt kommunalt handlingsprogram för räddningstjänst överskrida 20 minuter. Fastställd tidsram överskrids inte.

Brandvattenförsörjning:

Området skall enligt aktuellt handlingsprogram brandvattenförsörjas från brandpostnät med minsta kapacitet 600 l/min enligt rekommenderade avstånd till närmaste brandpost.

Rekommenderat maximalt avstånd från sämst belägna uppställningsplats för räddningsfordon till brandpost är 75 meter, vilket medför ett maximalt inbördes avstånd mellan brandposter på 150 meter. Därefter skall avstånd från uppställningsplats för fordon till angreppspunkt vid byggnad enligt BBR^[1] inte

^[1] Boverkets byggregler

överstiga 50 meter. Avståndet till närmaste brandpost är avsevärt mycket längre. En ny brandpost bör anläggas, exempelvis i korsningen Hagabergsgatan-Mäsenvägen.

Verksamhetsbuller

En utredning av verksamhetsbuller har gjorts som beskriver bullerpåverkan från verksamheten både före och efter utbyggnad av Vedbobacken. Beräkningarna i utredningen visar att bullernivåer generellt minskar i närområdet efter utbyggnad och installation av tystare och effektivare utrustning. Dock får vissa områden sydväst om anläggningen högre bullernivåer efter utbyggnad då det tillkommer liftar och nedfarter som tidigare inte funnits.

Under utredningen av verksamhetsbuller har flera bullerdämpande åtgärder kontrollerats där val av snökanon som genererar lägre bullernivåer samt placering och riktning på dessa gett stor effekt på total bullernivå i området.

Enligt bullerutredningen förväntas bullernivåer inomhus inte överskrida Folkhälsomyndighetens riktvärden. Bedömningen i bullerutredningen är att skidanläggningen kommer minska bullerpåverkan till omgivning efter utbyggnad då användning av snökanoner förväntas minska med 65% i tid samt med upp till 12 dB-enheter i nivå. I utredningen om verksamhetsbuller finns mer att läsa om detta.

Riktvärden buller

Det finns ingen specifik vägledning för hur mycket buller en skidanläggning får generera, så här tillämpas Naturvårdsverkets rapport 6538 "Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller". Utomhusriktvärden enligt Naturvårdsverkets rapport:

Område	Ekvivalent ljudnivå LAeq [dBA]		
	Dag (06-18)	Kväll (18-22) samt lör-, sön och helgdag (06-18)	Natt (22-06)
Bostäder och rekreationsytor i bostäders grannskap samt skolor, förskolor, vårdlokaler	50	45	40

Nivåerna i tabellen ovan avser immissionsvärden vid bostäder, förskolor, skolor och vårdlokaler. De gäller utomhus vid fasad och vid uteplats och andra ytor för utevistelse i bostadens närhet. För bostäder avser nivåerna i första hand bostadsbyggnader där ett ärende om detaljplan eller bygglov påbörjats före den 2 januari 2015.

Då det gäller riktvärden för buller inomhus finns Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, FoHMFS 2014:13:

Buller		
Maximalt ljud	L_{AFmax}^1	45 dBA
Ekvivalent ljud	$L_{Aeq,T}^2$	30 dBA
Ljud med hörbara tonkomponenter	$L_{Aeq,T}^2$	25 dBA
Ljud från musikanläggningar	$L_{Aeq,T}^2$	25 dBA

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

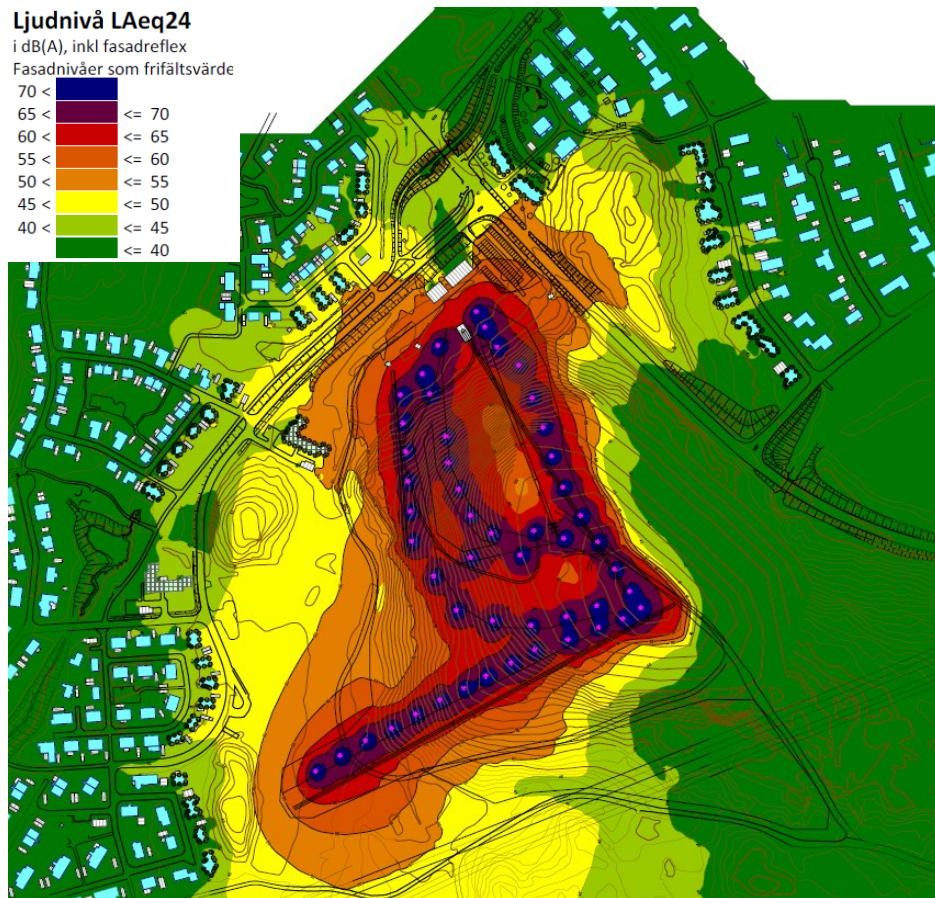
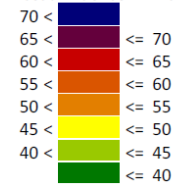
Beräknade bullernivåer

Utredningen har tagit fram beräknade ljudnivåer för befintlig situation och full utbyggnad av verksamheten. I bilderna som följer finns resultatet från beräkningarna för bullernivåer vid full utbyggnad.

Ljudnivå LAeq24

i dB(A), inkl fasadreflex

Fasadnivåer som frifältsvärde

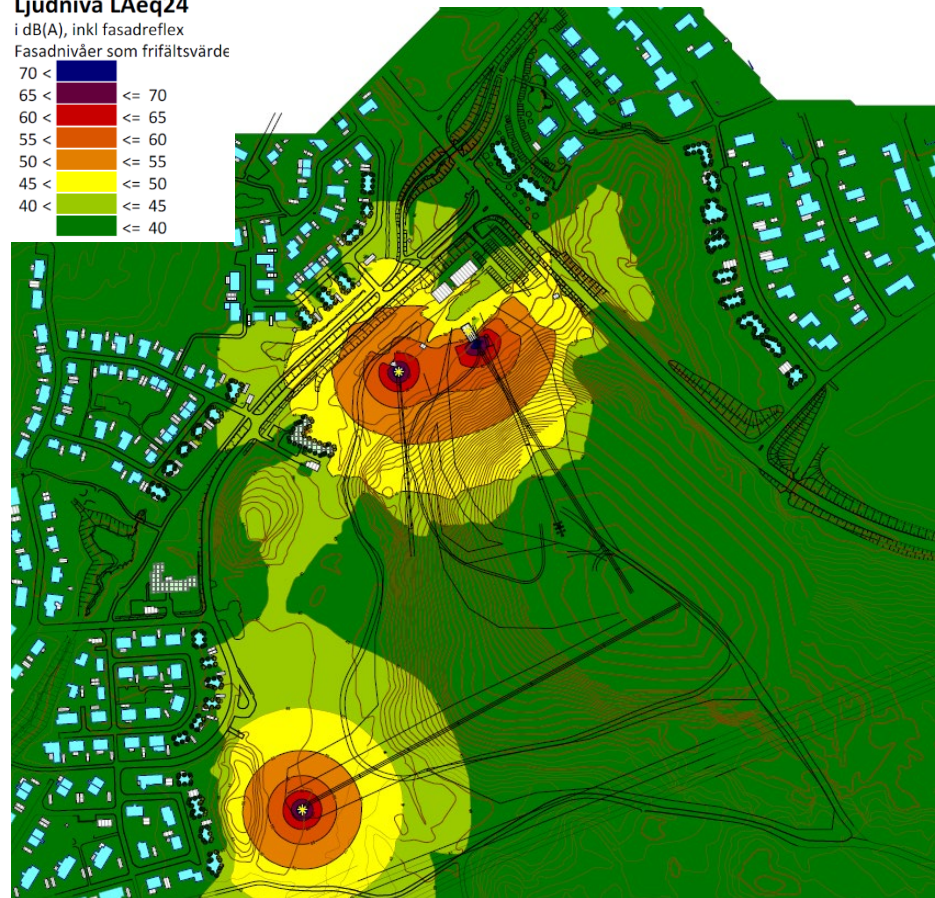
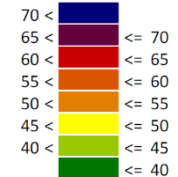

Illustrationen visar bullernivåer för planerade snökanoner vid utbyggd situation.

Ljudnivå LAeq24

i dB(A), inkl fasadreflex

Fasadnivåer som frifältsvärde

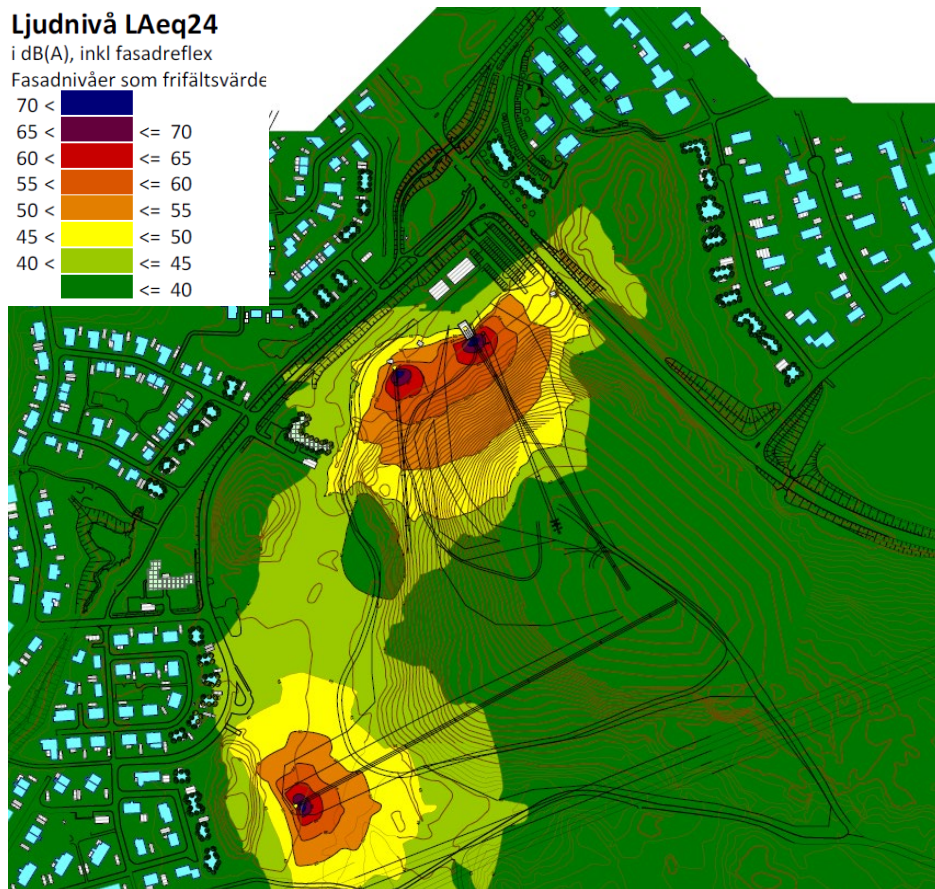
Illustrationen visar bullernivåer för de planerade liftarna vid utbyggd situation.

Ljudnivå LAeq24

i dB(A), inkl fasadreflex

Fasadnivåer som frifältsvärde

70 <	
65 <	<= 70
60 <	<= 65
55 <	<= 60
50 <	<= 55
45 <	<= 50
40 <	<= 45
	<= 40

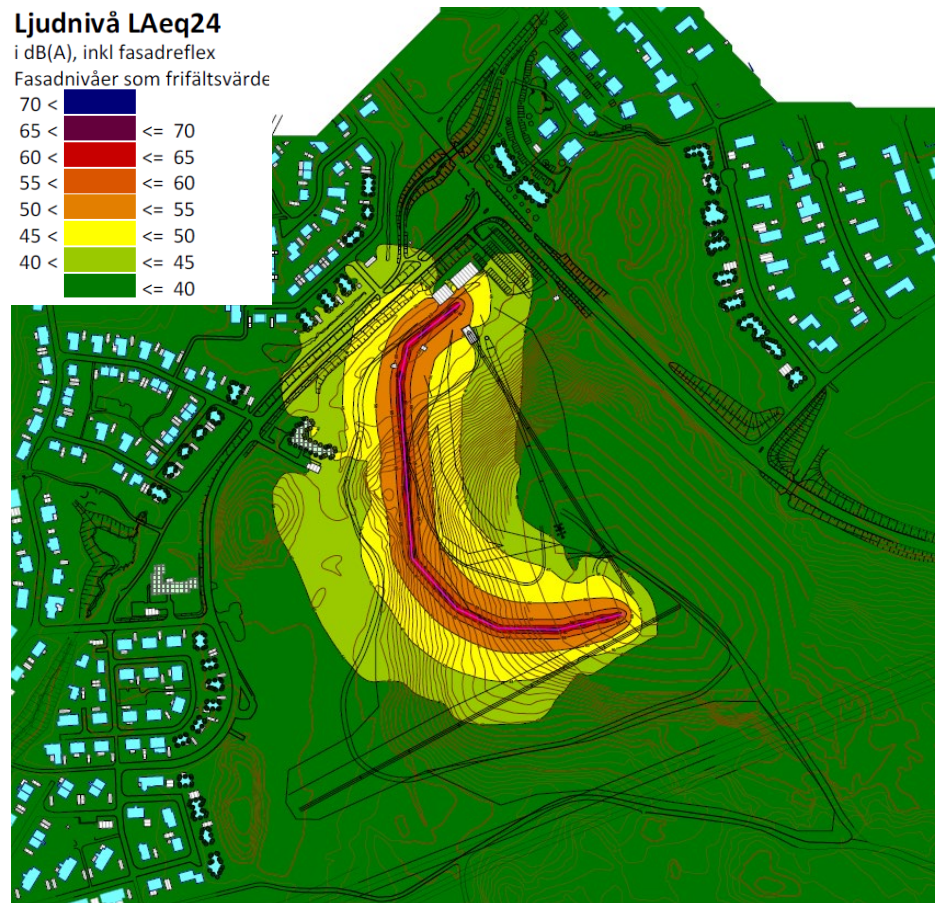
Illustrationen visar bullernivåer för de planerade liftarna vid utbyggd situation, om det byggs bullerskyddskärmar vid släpliftarna. Ny sittlift planeras vara inbyggd.

Ljudnivå LAeq24

i dB(A), inkl fasadreflex

Fasadnivåer som frifältsvärde

70 <	
65 <	<= 70
60 <	<= 65
55 <	<= 60
50 <	<= 55
45 <	<= 50
40 <	<= 45
	<= 40

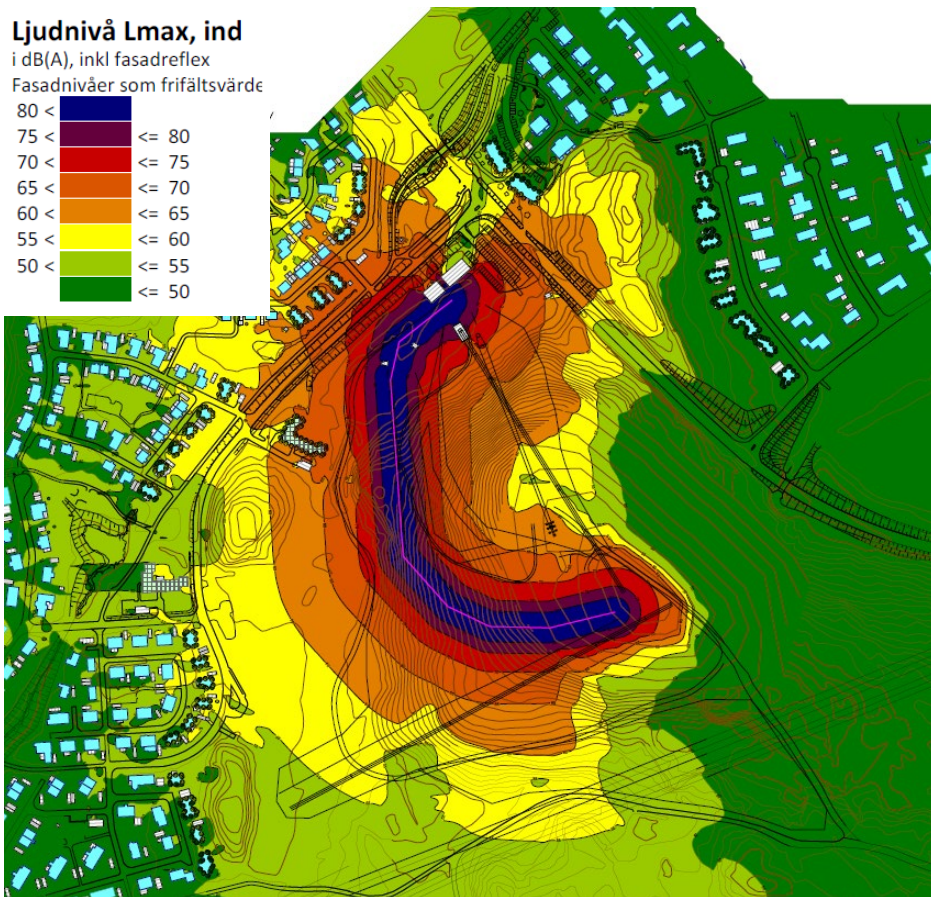
Illustrationen visar bullernivåer för de planerade pistmaskin vid utbyggd situation.

Ljudnivå Lmax, ind

i dB(A), inkl fasadreflex

Fasadnivåer som frifältsvärde

80 <	
75 <	<= 80
70 <	<= 75
65 <	<= 70
60 <	<= 65
55 <	<= 60
50 <	<= 55
	<= 50

Illustrationen visar maximal ljudnivå för den planerade pistmaskinen vid utbyggd situation.

Utredningen visar att riktvärden utomhus överskrids för flera närliggande fastigheter både då det gäller befintlig verksamhet och planerad verksamhet.

Under utredningen av verksamhetsbuller har flera bullerdämpande åtgärder utretts där val av snökanon som genererar lägre bullernivåer samt placering och riktning på dessa gett stor effekt på total bullernivå i området.

Bullernivåerna minskar generellt i närområdet efter utbyggnad och installation av tystare och effektivare utrustning. Dock får vissa områden sydväst om anläggningen högre bullernivåer efter utbyggnad då det tillkommer liftar och

nedfarter som tidigare inte funnits. Genom åtgärder i anslutning till liftarna kan rekommenderade riktvärden uppnås.

Effektivare utrustning för snöläggning gör att total tid då snökanonerna används kommer att minska från ca tre veckor i nuvarande situation till ca en vecka vid planerad verksamhet. Bedömningen i bullerutredningen är att skidanläggningen kommer minska bullerpåverkan till omgivningen efter utbyggnad då användning av snökanoner förväntas minska med 65% i tid samt med upp till 12 dB-enheter i nivå.

Då snökanonerna endast används under vinterperioden är det inte troligt att människor vistas utomhus i så stor utsträckning, särskilt inte kvälls- och nattetid. Bedömning av risk för störning för närboende utgår därför från Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, FoHMFS 2014:13. Bedömningen i utredningen visar att de allmänna råden om buller inomhus kommer att kunna uppnås.

Pistmaskin kommer att användas dagligen under vintersäsongen för preparering av anläggningens nedfarter. Daglig pistning utförs efter anläggningens stängning och tar ca 1-2h. Under denna tid rör sig maskinen runt i hela anläggningen. Detta har simulerats i beräkningar genom passage förbi LSS boende då denna händelse kommer ge de högsta bullernivåerna, resterande pistning sker på större avstånd.

Bullerberäkningar för pistmaskin finns för både ekvivalent nivå och maximal bullernivå. Resultat visar att maximal bullernivå för pistmaskinen överskrider riktvärdet, Lmax 55 dBA. Men då pistning sker direkt efter stängning, kl 21, kommer pistmaskin endast passera vi enstaka tillfällen nattetid, 22-06, och detta bör ses som godkänt.

Anläggningen planeras inte ha fasta högtalarsystem för utrop eller musik. Tillfälliga högtalare kommer att användas vid evenemang totalt ca 7 gånger per år. Då ljud från dessa evenemang bedöms som klart lägre än ”konsertnivå” ska dessa inte ses som olägenheter enligt miljöbalken.

I utredningen om verksamhetsbuller finns mer att läsa om detta.

Ljusstörningar

Under vintersäsong är befintliga backar och konstsnöspåret belysta under skidverksamhetens öppettider samt, av säkerhetsskäl, då underhåll behöver göras. Belysning planeras vara igång under samma tidsperioder efter full utbyggnad av verksamheten. Det är viktigt att se till att belysningen för utbyggda pister riktas rätt och inte påverkar omgivande bebyggelse. Frågan om exakt vilken belysning som ska finnas på platsen hanteras i bygglovskedet. Detta eftersom det krävs bygglov om ljusanordning kan ha betydande inverkan på omgivningen.

Elektromagnetiska fält

Drygt 50 meter söder om den nya pisten och de förlängda pisterna finns en kraftledningsgata. Ledningen tillhör Svenska kraftnät och är en transmissionsledning på 220 kV. Avståndet mellan den nya liften närmast kraftledningsgatan och kraftledningsgatan är som minst ca 70 meter. Plangränsen är placerad 20 meter från kraftledningsgatan och därför bedöms kraftledningsgatan inte påverkas av planförslaget. Inga nya metalliska byggnadsdelar planeras inom ett område av 20 meter från kraftledningen och påföring av massor planeras inte påverka kraftledningsgatan.

Enligt en Miljöhälsorapport från 2009 (Socialstyrelsen, Karolinska Institutet) skulle det kunna finnas en ökad risk för barnleukemi vid lägre exponeringsnivåer från elektromagnetiska fält. Därför har svenska myndigheter formulerat en så kallad försiktighetsprincip för kraftfrekventa magnetfält. Den innebär kortfattat att man ska undvika förhöjd exponering, främst när det handlar om ny och ombyggnad av kraftledningar och byggnader som bostäder, skolor och daghem. Eftersom planförslaget inte innefattar ny- eller ombyggnad av detta samt endast handlar om kortvarig vistelse för människor i närheten av kraftledningen har inte riskerna med elektromagnetiska fält utretts vidare.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Organisationsfrågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägare har rätt till ersättning.

Huvudmannaskap

Västerås stad är huvudman för allmän platsmark inom området.

Avtal

Idag gäller ett arrendeavtal mellan mark och exploatering och kultur- och idrottsförvaltningen som reglerar nyttjandet av området. Avtal om upplåtelse av kvartersmark inom detaljplaneområdet ska upprättas mellan staden och exploatören.

Ansvarsfördelning av genomförande

Exploatören ansvarar för och bekostar planens genomförande inom kvartersmark samt anpassning till allmän platsmark. Exploatören står för ansökan av samtliga erforderliga myndighetsbeslut som krävs för planens genomförande.

Fastighetsrättsliga frågor

Arrenden

Tele2 arrenderar idag mark för master inom kvartersmark. Nyttjanderätten bedöms inte komma att påverkas av detaljplaneförslaget.

Fastighetsbildningar

Detaljplanen medger att fastighet för centrumändamål samt för teknisk anläggning nybildas. Genom fastighetsregleringar samt avstyckning mellan berörda fastigheter – Västerås 4:85 och Västerås 4:86 kan nya fastigheter bildas och befintliga regleras. Ansökan om fastighetsbildning görs av fastighetsägare hos Lantmäterimyndigheten.

Ledningsrätter och nyttjanderättsavtal

Idag har Skanova ledningsrätt för optofiberledningar inom planområdet Lr 19-DIN-700.1 (1980K-10/1985.1).

Rättigheter inom området			
Beteckning på kartan	Belastad fastighet	Ägare/ innehavare, adress	Ändamål
Lr 19-DIN-700.1 (1980K-10/1985.1)	Västerås 4:85-4:86 m.fl	Televerket (Skanova idag)	Tele

Skanova har flera ledningar med nyttjanderätt inom planområdet. Där dagvattenmagasinet planeras anläggas går en ledning som behöver flyttas. Flyttkostnader av befintliga ledningar och kablar bekostas av exploatören.

Inskrivna rättigheter			
Akt	Ägare/innehavare, adress	Belastad fastighet	Ändamål
90/5011		Västerås 4:85-4:86 m.fl	Nyttjanderätt tele
90/5025	Televerket (Skanova)	Västerås 4:85, 4:86	Nyttjanderätt tele
91/22122		Västerås 4:86	Nyttjanderätt tele
74/68.1	Dominikankloster 5 (Mälarenergi AB)	Västerås 4:86	Servitut för ledning
69/3241		Västerås 4:86	Servitut vattenledning

Övriga rättigheter

Överenskommelser med kommunen finns angående optofiberledning som är jordförlagd inom planområdet, SN-X0547-5824/00 samt 5836/00. Det är en viktig internationell kabel som går mellan Stockholm och andra huvudstäder. Tillgängligheten för den ledningen har säkerställts i plankartan (**u-område**).

Tekniska frågor

Projektering av ledningar för vatten, avlopp, fjärrvärme, samt kablar för el och kommunikation, ska ske i samråd mellan exploitör, Teknik- och fastighetsförvaltningen och Mälarenergi AB. Alla anläggningar och ledningar inom kvartersmark ska anläggas enligt vedertagen kommunal standard. Flyttkostnader av befintliga ledningar och kablar bekostas av exploitören. Exploitören bekostar sina egna anslutningsavgifter.

Anmälan och tillstånd

Vattenverksamhet

Anmälan om dagvattenanläggning fordras för dammen. Anmälan ska göras av verksamhetsutövaren till miljö- och konsumentnämnden senast 6 veckor innan anläggande.

Förorenad mark

Det är anmälningspliktigt enligt miljöbalkens regler att använda massor (avfall) för anläggningsändamål. Anmälan ska göras i förväg till miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Det är även anmälningspliktigt att schakta i förorenad mark. Om schakt planeras att göras i det befintliga materialet i deponin ska det anmälas till miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Om föroreningar upptäcks vid schaktarbeten ska arbetet avbrytas och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kontaktas.

Startbesked får inte ges inom planområdet förrän massorna provtagits och bedömts lämpliga (**administrativ bestämmelse**).

Vatten från den planerade dagvattendammen kommer att återanvändas för att tillverka snö i snökanonerna. Undersökning av dagvatten från området ska ske både före och efter att dagvattendammen anläggs. Detta ska göras för att säkerställa att inga föroreningar sprids från de fyllnadsmassor och byggavfall som redan finns i deponin eller från framtida utfyllnadsmassor som kommer att användas för höjningen av skidbacken. Uppföljning behövs också för att säkerställa att dagvattendammen har avsedd effekt då det gäller reningen. Krav på undersökningar kommer att ställas i samband med att anmälan om dagvattenanläggning och återanvändning av massor för anläggningsändamål kommer in till miljö- och konsumentnämnden.

Fornlämningar

Om fornlämningar påträffas i samband med exploateringen måste arbetet omedelbart avbrytas och anmälan göras till länsstyrelsen.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Lantmäteriförrättning, kostnad för flytt av ledningar samt utbyggnad av brandpostnät bekostas av exploatör.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Miljökonsekvenser

Ett genomförande av planen bedöms öka områdets rekreativa värde som tätortsnära och lättillgängligt friluftslivsområde. Om föreslagna dagvattenlösningar genomförs innebär det en positiv klimatanpassning av planområdet med omnejd.

Det är inte säkerställt att befintlig deponi enbart består av massor utan föroreningar, även om riskklassningen är på den lägre skalan. Om föroreningar av något slag förekommer i deponimassorna kommer dagvattenlösningen bidra positivt till att spridningen av dessa minskar och kontrolleras på ett bättre sätt än i nuläget.

En höjning av Vedbobacken påverkar landskapsbilden och gör backen till ett tydligare landmärke i området. En höjning innebär även att längre slagskuggor bildas vilket påverkar ett antal fastigheter i närheten i olika grad beroende på årstid. De negativa konsekvenserna bedöms bli störst för enskilda fastighetsägare, och mindre i ett större perspektiv. För kulturmiljön bedöms ett genomförande av planen ge små konsekvenser då fornlämningar på olika sätt är skyddade i plan.

Planen reglerar inte bullernivåer. Om verksamheten investerar i föreslagna teknik, och planerar sin verksamhet på ett sådant sätt att bullerpåverkan minimeras, visar dock bullerutredningen att huvudalternativet kan innebära en signifikant minskning av bullerbelastningen för hela influensområdet när det gäller snöläggning. Den nya liften och nedfarten ger dock en ökning av bullernivåer i jämförelse med dagens värden i två områden, Åmänningevägen och Snytenvägen. För övriga områden, utom LSS-boendet och ett område, fås en minskning av bullernivåer då befintlig lift uppgraderas. Buller från pistmaskin ger mycket små eller obefintliga skillnader i bullernivåer mellan befintlig och utbyggd anläggning.

Vedbobacken är ett område som genom inventeringar visat sig vara en gynnsam miljö för bland annat insekter. Buskmiljöerna i backen kan vara betydelsefulla för fågellivet. I planen är hela Vedbobacken planerad som verksamhetsområde och endast mindre delar i utkanten har bestämmelsen park eller natur. Kommunen är markägare i hela området och huvudman för allmän platsmark. Värsta scenariot innebär att en stor andel buskmiljöer och artrika insektsmiljöer tas bort eller minskas avsevärt i omfattning. Det anges inte hur skadebegränsning ska regleras med verksamhetsutövaren, men naturvårdshöjande åtgärder planeras av kommunen vilket bidrar till att konsekvenserna blir mindre. Konsekvenserna för naturmiljö bedöms bli små till måttligt negativa. Områdets betydelse för fågel kopplade till planområdets miljöer och Vedboskogen bör utredas ytterligare. Då kan åtgärder som leder till minskade negativa konsekvenser av ett genomförande av planen identifieras och på lämpligt sätt säkerställas. Naturvårdsåtgärder för insekter skulle också kunna minska de negativa konsekvenserna.

Ett genomförande av planen bedöms kunna gynna miljömålen begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö, grundvatten av god kvalitet, myllrande våtmarker och god bebyggd miljö. Miljömålet ett rikt växt- och djurliv bedöms kunna missgynnas och målet frisk luft både gynnas och missgynnas. Inga miljö kvalitetsnormer bedöms påverkas negativt.

En översikt av konsekvensbedömning för varje miljöaspekt återfinns i tabellen som följer.

MILJÖASPEKT	HUVUDALTERNATIV	NOLLALTERNATIV
Naturmiljö	En preliminär konsekvensbedömning har gjorts på naturmiljö och arter. Utifrån resultatet i en fågelinventering kan en mer säker konsekvensbedömning göras. Konsekvenserna bedöms bli små till måttliga. Vid måttliga konsekvenser har områdets ekologiska funktion eller artmångfald påverkats betydande negativt. Små konsekvenser förutsätter att planerade naturvårdshöjande åtgärder genomförs. Det förutsätter även att påverkan på områdets ekologiska funktion som födosöksområde samt artmångfalden blir liten och inte varaktig. Hur skadebegränsning ska regleras med verksamhetsutövaren framgår inte i planhandlingarna.	I nollalternativet kommer skötsel av området att gradvis minska i samband med att skidverksamheten avvecklas. Naturvärdena bibehålls dock på kort sikt. En avveckling skulle leda till igenväxning av de ytor som nu är öppna vid backen samt av de ytor som finns i anslutning till Vedboskogen. Miljöer lämpliga för insekter och häckning hos fåglar minskar med tiden därmed i antal, vilket bedöms kunna leda till negativa konsekvenser på lång sikt.
Rekreation och friluftsliv	Genomförandet av planen förväntas öka områdets betydelse för rekreation och ge positiva effekter för närrekreation och stadsnära friluftsliv. Risk finns för att rekreativa värden kommer att konkurrera om utrymme inom planområdet vintertid, men genom att kommunen säkerställer allmän platsmark i planen bedöms den som liten.	I nollalternativet sker ingen utveckling av verksamheten vid skidanläggningen. Anläggningen drivs vidare i befintlig omfattning ett antal år framåt. I förlängningen är det troligt att verksamheten avtar vilket skulle kunna leda till ökad igenväxning på de öppna ytorna och i anslutning till befintliga skogsmiljöer. Stigar och små vägar hålls öppna då området fortsatt är attraktivt att cykla och promenera i. Konsekvenserna bedöms bli negativa i nollalternativet.

Kulturmiljö	Fornlämningar skyddas på olika sätt i plan. Inga konsekvenser bedöms uppstå.	I nollalternativet bedöms ingen exploatering ske som kan skada fornlämningar vilka också är skyddade enligt lag. Konsekvenserna bedöms bli små.
Landskapsbild	För enskilda närbelägna fastighetsägare bedöms konsekvenserna kunna bli negativt måttliga till stora på grund av ökad utbredning av slagskuggor från den nya toppen. Vedbobackens betydelse som landmärke förstärks i och med den nya höjden.	Ingen förändring av landskapsbilden på skalnivå sker i nollalternativet varför konsekvenser bedöms utebli.
Buller	En bullerutredning visar att den teknik som föreslås för den utbyggda verksamheten ger mindre bullerpåverkan generellt sett, framför allt vid snöläggning. Vissa områden får ny bullerpåverkan genom ny lift och nedfart. Bullernivåerna håller till största del de riktvärden som finns för bostäder utomhus. Riktvärden för bullerpåverkan inomhus uppnås med marginal. Bullernivåerna avses regleras genom kommunens tillsynsverksamhet. Planen reglerar inte bullernivåer. Konsekvenserna av huvudalternativet bedöms bli små förutsatt att verksamheten investerar i teknik med samma, eller mindre, bullerpåverkan som presenteras i utredningen.	I nollalternativet bedöms bullernivåerna minska i takt med att organiserad verksamhet i området avtar. Då inga anmälningar om bullerstörning inkommit till staden vid nuvarande omfattning av verksamhet, bedöms nollalternativet inte ge några negativa konsekvenser.

Markmiljö och geotekniska förhållanden	<p>Uppsamling av lakvatten från befintlig deponi samt fördröjning i öppna diken samt dammsystem gör att eventuella föroreningar i vattnet avskiljs. Under förutsättning att inte förorenade massor tillförs området bedöms åtgärden ge neutrala till positiva effekter. Kvarstående osäkerheter rörande eventuella föroreningar i befintlig deponi samt effekter av cirkulation av vatten inom området bör hävas genom uppföljning av eventuell förekomst av föroreningar i dammens vattenfas och sediment. Konsekvenserna av huvudalternativet bedöms sammantaget som positiva och bestående.</p>	<p>I nollalternativet tillförs inga nya massor. Lakvattnet från deponin avleds utan fördröjning i dagvattendamm till nuvarande utsläppspunkter, vilket innebär att nuvarande belastning av föroreningar består. Bedömningen av föroreningsbelastningen är enbart baserad på markanvändning, utan hänsyn till eventuell påverkan från befintlig deponi riskklass 3. Konsekvenserna bedöms utifrån det som negativa.</p>
Dagvatten och klimatanpassning	<p>Förbättrade förutsättningar för fördröjning av vatten inom planområdet minskar risken för översvämningar utanför planområdet vilket är en positiv konsekvens. Uppsamling av lakvatten från befintlig deponi samt fördröjning i öppna diken samt dammsystem gör att eventuella föroreningar i vattnet avskiljs. Under förutsättning att inte förorenade massor tillförs området bedöms åtgärden ge neutrala till positiva effekter. Möjligheten att nå beslutad miljö kvalitetsnorm i recipient förbättras. Konsekvenserna av huvudalternativet bedöms sammantaget som positiva och bestående.</p>	<p>Allt vatten avleds utan fördröjning i dagvattendamm till nuvarande utsläppspunkter vilket innebär att nuvarande belastning av föroreningar består. I nollalternativet finns ingen möjlighet att utjämna höga flöden i utsläppspunkterna. Effekten är en fortsatt hög belastning i befintliga lågpunkter vilket kan medföra negativa konsekvenser för omgivande bostadsområden relaterat till översvämningar. Ett kvarstående behov av klimatanpassning, kopplat till översvämningss känsliga områden i anslutning till planområdet samt transport av föroreningar, medför bestående negativa konsekvenser.</p>

FÖRUTSÄTTNINGAR

Tidigare ställningstaganden

Riksintressen

Planområdet ingår inte i område för riksintresse enligt 3 och 4 kap Miljöbalken (MB).

Översiktliga planer

I Västerås Översiktsplan 2026 (revidering antagen 2017) pekas inte Vedbobacken ut specifikt, men planförslaget stämmer överrens med flera av översiktsplanens strategier för hållbar utveckling. Strategier som stämmer överrens med planförslaget:

- Hälsa, välbefinnande och jämlika förutsättningar
- Attraktiv regionstad
- Kreativt näringslivsklimat
- Kollektivtrafiken som ryggrad
- Grön och blå identitet

Detaljplaner

Större delen av planområdet är inte detaljplanlagt idag. I norr gäller Dp 1549. Längs Hagabergsgatan och för en mindre del av västra planområdet gäller Dp 1163.

Bedömning av miljöpåverkan

Byggnadsnämnden har i beslut 2018-01-16 tagit ställning till att detaljplanen ger en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11§ miljöbalken. En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, har därför upprättats i enlighet med 4 kap. 34 § plan- och bygglagen. Samråd om behovsbedömning har skett med Länsstyrelsen som delar kommunens bedömning.

Byggnadsnämnden har i beslut 2018-01-16 tagit ställning till att detaljplanen ger en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11§ miljöbalken. En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, har därför upprättats i enlighet med 4 kap. 34 § plan- och bygglagen. Samråd om behovsbedömning har skett med Länsstyrelsen som delar kommunens bedömning.

Bebyggelse

Bebyggelse

Inom planområdet finns idag garage, värmestuga och förråd av provisorisk karaktär.

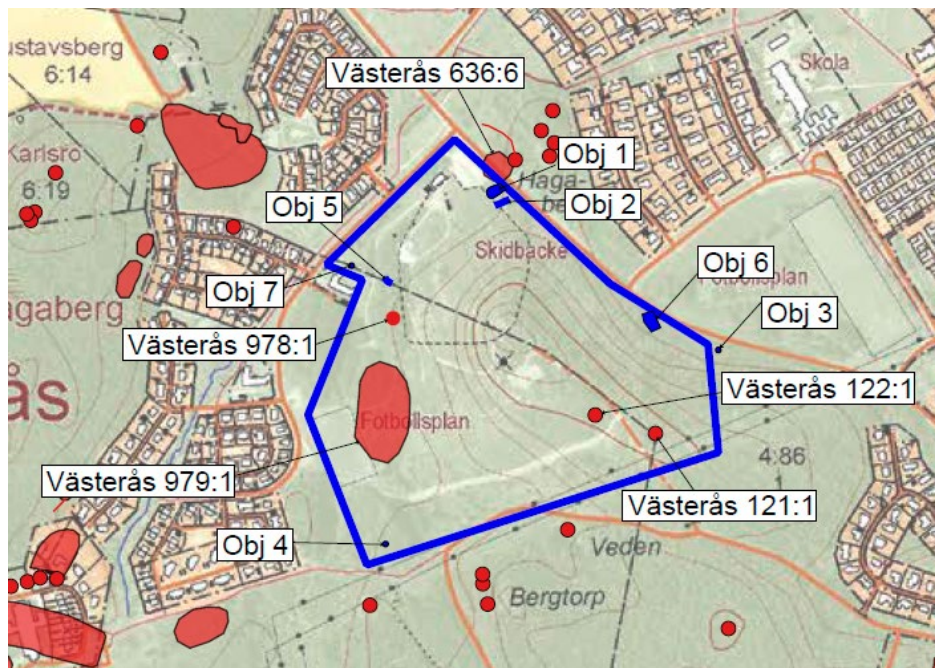
Fornlämningar

En arkeologisk utredning har genomförts. Utdrag ur rapporten:

Arkeologistik AB har i augusti 2018 genomfört en arkeologisk utredning, etapp 1 av ett ca 18 hektar stort område kring skidanläggningen Vedbobacken i Vallby, Västerås. I samband med utredningens andra etapp, som genomfördes i oktober samma år, utökades utredningsområdet med ytterligare ca 3 ha mot sydöst.

Utredningens första etapp innefattade kart- och arkivstudier samt fältinventering inklusive en specialinventering efter hållristningar. Vid utredningens andra etapp genomfördes provundersökningar av dels några tidigare kända lämningar inom området, dels av ett par nypåträffade sådana. Inom utredningsområdet finns en före detta soptipp som togs i bruk under 1960-talet, men som sedan 1980-talet har nyttjats som skidbacke.

Utredningsområdet täcktes därför till stora delar av upp till 40 meter tjocka massor, sannolikt huvudsakligen bestående av sopor, men massor har även förts på under senare tid, främst längs höjdens västra sida. Ursprungliga partier finns idag endast längs en smal remsa utmed utredningsområdets östra sida och i mindre partier i områdets västra del.

Inom området fanns sedan tidigare fyra registrerade fornlämningar i form av en boplat (RAÄ Västerås 979:1), en stensättning (Västerås 978:1) och två rösen (Västerås 121:1 och 122:1). Boplaten Västerås 979:1 är registrerad som ett bevakningsobjekt och överlagras delvis av Vedbobackens fyllnadsmassor, medan röset Västerås 122:1 är helt dold under dessa. Stensättningen Västerås 978:1 visade sig vid utredningen vara felmarkerad i FMIS och istället vara belägen ca 50 m SSV om dess angivna plats.

Vid utredningens första etapp framkom sex tidigare oregistrerade objekt inom utredningsområdet. Lämningarna utgjordes av ett boplatsläge (objekt 1), en stensträng (objekt 2), ett sentida röjningsröse (objekt 4), en sentida mur (objekt 5), platsen för ett soldattorp under sent 1600-tal och 1700-talet (objekt 6) och ett skålgropsblock (objekt 7). Stensträngen och skålgropsblocket bedömdes som fornlämningar, medan boplatslägets fornlämningsstatus var oklar och behövde vidareutredas.

Röjningsröset och muren bedömdes som övriga kulturhistoriska lämningar. Lämningarna efter soldattorpet har sannolikt helt förstörts i samband med anläggandet av en aldrig färdigställd gc-väg genom en tunnel under Vallbyleden. Inga lämningar är idag synliga på platsen och objektet har därför ingen fornlämningsstatus.

I samband med utredningen noterades även en högljnkande stensättning strax sydöst om utredningens område (objekt 3). Stensättningen bedömdes som en fornlämning.

Vid utredningens andra etapp skulle röset Västerås 121:1, stensättningen Västerås 978:1, boplaten Västerås 979:1, boplatsläget objekt 1 och stensträngen objekt 2 utredningsgrävas, dels i syfte att fastställa boplatsens och boplatslägets fornlämningsstatus, dels för att klargöra dessas och övriga lämningars omfattning och begränsningar. Vid utredningen kunde inga fornlämningar påvisas vare sig inom boplatsläget objekt 1 eller inom boplaten Västerås 979:1. Ingen av dessa bedöms därför utgöra fornlämning.

Stensträngen objekt 2 visade sig ha en viss vidare utbredning åt väster där den överlagrades av fyllnadsmassor, men var i övrigt bortschaktad. Stensättningen Västerås 978:1 utgörs av en ensamliggande stensättning i krönläge. Vid röset Västerås 121:1 påträffades en liten stensättning intill rösets sydvästra kant. Det är oklart om stensättningen utgör en separat gravläggning eller om den utgör en del av rösekonstruktionen, en s.k. sydvästport. Stensättningen bedöms som en fornlämning.

Verksamhetsbuller

Verksamheten har i dagsläget snökanoner och liftsystem som orsakar en del buller. En bullerutredning har tagits fram som både beskriver beräknade bullernivåer för dagens situation och för full utbyggnad av verksamheten. För mer utförlig beskrivning, se bullerutredningen som bifogas planhandlingarna.

Mark och natur

Naturvärden

Enligt Västerås stads grönstrukturplan från 2004 klassas Vedbobacken som värdefullt grönområde. Det innebär att de riktlinjer som anges i planen gällande biologiska, kulturella och sociala värden och kvaliteter som specificeras under rubriken *rekreation* respektive *biologisk mångfald* ska upprätthållas.

Vedbobackens primära värden handlar om rekreation - skidåkning under vinterperioden och bland annat mountainbike under sommarperioden. Vad gäller naturvärden är dessa av begränsat värde. Naturen består huvudsakligen av öppna gräsmarker, med en del buskvegetation och små dungar med triviallövträd.

Under 2015 utfördes en svampinventering inom sju skogsområden i Västerås, bland annat för Vedboskogen som inkluderade skogspartiet i sydöstra delen av planområdet. Där noterades 16 olika svamparter men inga s.k. naturvårdsarter. Samma år utfördes en inventering av fåglar i intilliggande Vedboskogen. I den inventeringen observerades 43 arter varav tre rödlistade arter: gröngöling (NT), gulsparv (VU) och kungsfågel (VU). Under åren har dessa arter även observerats på Vedbobacken. Andra rödlistade arter som observerats, antingen stillasittande eller genom spel/sång, är duvhök respektive kornknarr.

En kornknarrs inventering genomfördes av Västmanlands Ornitologiska förening sommaren 2019 för att utreda om kornknarr finns i området. Slutsatsen av inventeringen är att det med största sannolikhet inte häckar någon kornknarr vid Vedbobacken 2019 eftersom ingen kornknarr varken hördes eller syntes till vid de tillfällen inventeringen genomfördes. Bedömningen är även att biotopen och miljön har goda förutsättningar att hysa kornknarr.

Under 2016 lät stadsbiologen på dåvarande tekniska kontoret utföra en extensiv kärlväxtinventering av gräsmarker i kommunen. En preliminär bedömning gjordes och då bedömdes Vedbobacken inte som ett område värt

att inventera mer ingående. I samband med insektsinventeringen 2018 konstaterades att bland de blommande örterna fanns flera, tämligen vanliga arter, så som renfana, kråkvicker, käringtand, baldersbrå mm. I insektsinventeringen som gjorts riktades fokus på pollinerande insekter, så som dagfjärilar, vildbin och andra gaddsteklar. 28 fjärilsarter och 41 arter av gaddsteklar konstaterades och av dessa fjärilsarter är ”mindre bastardsvärmare” och ”fibblesandbi” rödlistade och nära hotade. Bland övriga insekter noterades 19 arter skalbaggar, åtta arter flugor, halvvingar och kackerlackor. Det noterades även enstaka exemplar av mer ovanliga och lokalt förekommande arter såsom midsommarblåvinge och klöverblåvinge, vilket ändå indikerar att gräsmarkerna i Vedbobacken har vissa kvaliteter för gräsmarkslevande arter. De art- och individrikaste insektsområdena ligger inte helt oväntat i de södra och västra sluttningarna. En viktig förklaring är troligen att dessa områden erbjuder ett varmt mikroklimat med solexponering under en stor del av dagen. I den södra sluttningen är även en stor del av förklaringen att vegetationen i anslutning till en nyanlagd grusväg har fått en tydlig ruderat karaktär, med en stor förekomst av blommande tistlar, renfana och baldersbrå. Trots att fjärilarna i sluttningen var mycket talrika påträffades flest gaddsteklar även i detta område.

Lek och rekreation

Idag används området huvudsakligen för rekreation. Under snöperioden handlar det främst om skidåkning, men det finns även aktiviteter under sommaren, så som down hill-spår, motionsspår och sporadiskt har även olika evenemang så som terrängtävlingar anordnats. Området innefattar ingen lekplats, men ytorna används ofta till lek, exempelvis till bollspel på gräsytan i västra delen av området.

Stads- och landskapsbild

Naturvärden

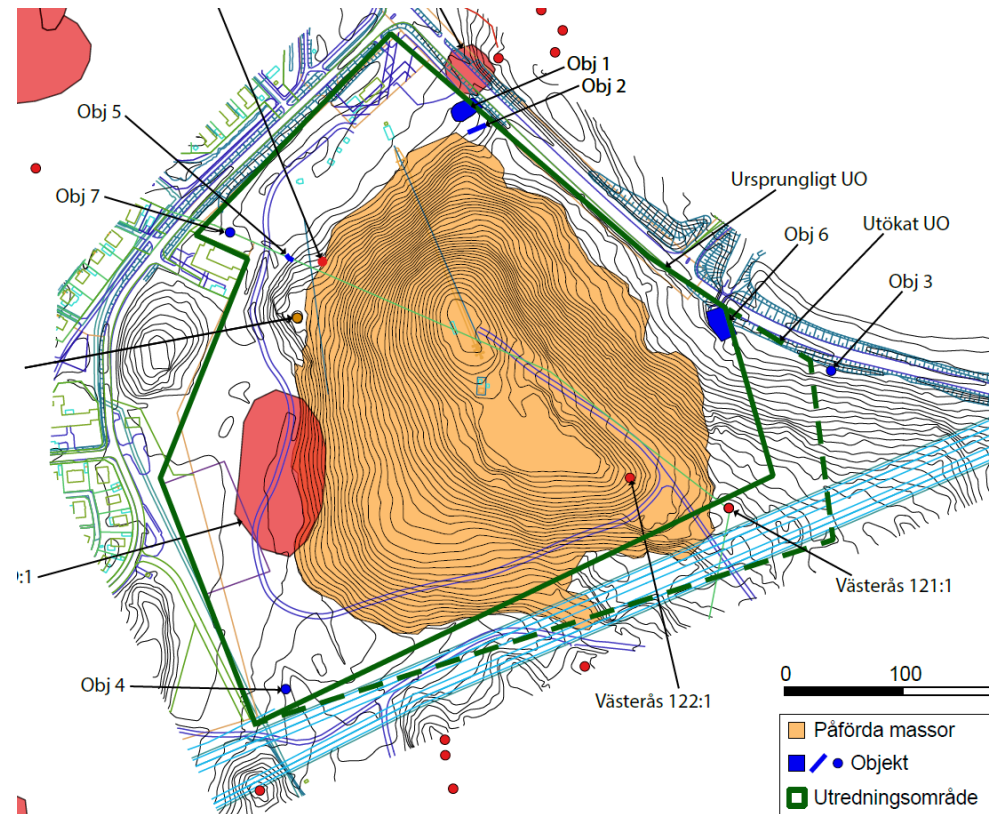
Naturvärden beskrivs mer utförligt under rubriken Mark och natur – naturvärden. Kortfattat består planområdet huvudsakligen av öppna gräsmarker, med en del buskvegetation och små dungar med triviallövträd.

Vad gäller naturvärden är dessa av begränsat värde. I ortofoton syns att områdets vegetation succesivt ökat något genom åren.

Den befintliga toppen av skidbacken är en före detta tipp som användes under 60-talet. Det var under 80-talet som backen började användas som skidbacke. Den succesiva ökningen av växtlighet kan således bero på att det dels tagit tid för växtligheten att etablera sig, och dels har växtligheten hållits nere för skidverksamhetens funktion. Backen består till vissa delar av uppemot 40 m

djup utfyllnadsmassa, enligt den arkeologiska undersökningen. Se bild på utbredningen av fyllnadsmassor nedan.

Visuella värden

Vedbobackens topp är 70 m över havet idag, och det finns ingen plats i närheten av backen som är lika högt beläget. Det gör att Vedbobacken har ett tydligt visuellt värde från flera betraktelsevinklar, dock syns inte backen lika mycket söderifrån eftersom Vedboskogen, som ligger i direkt anslutning till backen, till stor del skymmer backens topp.

Från Vedbobackens topp får besökare fin utsikt, som åt sydvästra hållet sträcker sig bort till Erikslund, se bild nedan.

Rekreativvärden

Störst värden har Vedbobacken för allmänheten som i stor utsträckning nyttjar backen för rekreation, så som träning och motion både under sommaren och vintern. Vedbobacken är vintertid en stadsnära skidanläggning som i dagsläget har fem nedfarter av varierande svårighetsgrad och tre liftar. Fallhöjden är i dagsläget 50 m och total pistlängd är 1200 m. Nedanför backen finns idag servicebyggnader av tillfällig karaktär med liftkortsförsäljning, skiduthyrning och café. Vid anläggningen finns även ett konstsnöspår för längdåkning på två kilometer, pulkabacke och grillplats.

Sommartid utövas idag downhillcykling och området nyttjas i övrigt flitigt av motionärer och övriga besökare då anläggningen tack vare sin höjd över havet är unik om att ha en sådan vid utsikt över omgivande landskap. Fallhöjden på 50 meter inbjuder också till motion av flera olika slag.

Vedbobacken har en betydelsefull roll som aktivitetsområde centralt i Västerås tätort. Området erbjuder besökare, särskilt barn och unga, aktiviteter som främjar folkhälsa året om.

Tillgänglighet och trygghet

Större nivåskillnader finns vid gång- och cykeltunneln som går under Vallbyleden, norr om planområdet. Tunneln kan upplevas som otrygg och eftersom den även innebär en omväg från hållplatsläget på östra sidan Vallbyleden är det troligt att många genar över Vallbyleden istället för att använda tunneln.

Geotekniska förhållanden

Vedbobacken ligger till stor del på moränmark, mot söder övergående i mark med berg i dagen eller berg med tunt jordtäckte.

Förorenad mark

År 2011 gjordes en riskklassning av deponierna på Vedbobacken. Riskbedömningen grundar sig på en sammanvägning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivån, spridningsförutsättningarna samt känslighet och skyddsvärde. Resultatet av riskbedömningen är att deponin på Vedbobacken utgör en måttlig risk för påverkan på människors hälsa och miljö. På Vedbobacken har hushållsavfall inte tippats och det har inte funnits några industrier i deponins närhet varför massorna som deponerats troligen har låg farlighet varför deponin placeras i riskklass 3. I riskbedömningen beskrivs även att ytterligare åtgärder inte anses nödvändiga.

Radon

Mätningar av radonvärden i närområdet visar generellt på årsmedelvärde under 200 Bq/m³ runt om planområdet. Området bedöms således inte vara inom radonriskområde.

Infrastruktur

Gång-, cykel- och biltrafik

Planområdet omgärdas av Vallbyleden i nordöst och Hagabergsgatan i nordväst. Gång- och cykelbana finns på norra sidan Hagabergsgatan. Längs Vallbyleden finns ingen gång- eller cykelbana i dagsläget.

Vallbyleden är en huvudled och hastighetsbegränsningen är 60 km/h. Hagabergsgatan har en hastighetsbegränsning på 40 km/h. Trafikmängder (VADT):

- Hagabergsgatan: 950 st (2017)
- Vallbyleden: ca 4000 st.

Parkering och angöring

Idag finns en grusad parkering i anslutning till Vedbobacken med plats för cirka 80 bilar.

Kollektivtrafik

Goda möjligheter finns för att resa till och från Vedbobacken med buss. Busshållplats finns längs Vallbyleden där stadslinje 4 trafikerar var sjunde minut under högtrafik.

Teknisk försörjning

Vatten- och avloppsledningar, elledningar, fjärrvärme, tele, bredband finns framdraget till planområdet.

Medverkande tjänstemän

Planförslaget har utarbetats av planarkitekt Ida Blank i samarbete med kompetenser från Västerås stad och fastighetsägare.